

Dz.U. 2002 Nr 117 poz. 1007**U S T A W A**

z dnia 21 czerwca 2002 r.

o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego¹⁾**Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1329, z 2013 r. poz. 775, 1238, z 2014 r. poz. 295, 1662.**

Rozdział 1

Przepisy ogólne**Art. 1.** Ustawa określa:

- 1) zasady wydawania oraz cofania pozwoleń na nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 2) zasady używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 3) zasady przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego i jego kontroli, z wyłączeniem wyrobów pirotechnicznych;
- 4) zasadnicze wymagania dla wprowadzanych do obrotu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego zaliczonych do klasy 1 materiałów niebezpiecznych, z wyłączeniem amunicji i wyrobów pirotechnicznych;
- 5) procedury oceny zgodności oraz sposób oznaczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, o których mowa w pkt 4;
- 5a) zasadnicze wymagania dla wprowadzanych do obrotu wyrobów pirotechnicznych oraz procedury oceny zgodności;
- 6) zasady nadawania numeru identyfikacyjnego materiałom wybuchowym przeznaczonym do użytku cywilnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzenia rejestru materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady 93/15/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. WE L 121 z 15.05.1993, str. 20, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 12, str. 58, z późn. zm.).

- 7) zasady znakowania plastycznych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Art. 2. 1. Przepisy ustawy stosuje się do przedsiębiorców i jednostek naukowych, z wyłączeniem jednostek naukowych będących jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej albo Policji.

2. Przepisy ustawy stosuje się także do osób zagranicznych i przedsiębiorców zagranicznych w zakresie przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do materiałów wybuchowych nabywanych, przechowywanych, przemieszczanych i używanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Biuro Ochrony Rządu, Policję, Służbę Więzienną, Straż Graniczną, Służbę Celną oraz przez armie obcych państw przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do materiałów wybuchowych nabywanych, przechowywanych, przemieszczanych i używanych przez zagranicznych funkcjonariuszy biorących udział we wspólnej operacji, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lutego 2014 r. o udziale zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnych operacjach lub wspólnych działaniach ratowniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 295).

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) amunicji – należy przez to rozumieć jedną z odmian wyrobów wypełnionych materiałem wybuchowym przeznaczoną do miotania na odległość przy użyciu broni palnej;
- 2) bezpieczeństwie – należy przez to rozumieć zapobieganie wypadkom, a jeżeli mają one miejsce ograniczanie ich skutków;
- 3) grupach zgodności – należy przez to rozumieć oznaczone literowo grupy zgodności materiałów i przedmiotów wybuchowych określone w załączniku A;

- 4) jednostkach naukowych – należy przez to rozumieć jednostki, o których mowa w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 33, poz. 389 oraz z 2003 r. Nr 39, poz. 335)²⁾;
- 5) jednostce notyfikowanej – należy przez to rozumieć autoryzowaną jednostkę certyfikującą i kontrolującą notyfikowaną na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 oraz z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i Nr 227, poz. 1367);
- 6) klasach materiałów niebezpiecznych – należy przez to rozumieć grupy materiałów i przedmiotów niebezpiecznych wydzielone na podstawie dominującego zagrożenia, określone w załączniku A;
- 7) kodzie klasyfikacyjnym – należy przez to rozumieć symbol cyfrowo-literowy składający się z podklasy i litery grupy zgodności materiału i przedmiotu wybuchowego;
- 8) materiałach pirotechnicznych – należy przez to rozumieć jedną z odmian materiałów wybuchowych będącą materiałem lub mieszaniną materiałów przewidzianych do wytwarzania efektów cieplnych, świetlnych, dźwiękowych, gazu, dymu lub kombinacji tych efektów w wyniku bezdetonacyjnej, samopodtrzymującej się reakcji chemicznej, a także wyroby wypełnione materiałem pirotechnicznym;
- 9) materiałach wybuchowych – należy przez to rozumieć substancje chemiczne stałe lub ciekłe albo mieszaniny substancji zdolne do reakcji chemicznej z wytwarzaniem gazu o takiej temperaturze i ciśnieniu i z taką szybkością, że mogą powodować zniszczenia w otaczającym środowisku, a także wyroby wypełnione materiałem wybuchowym;
- 9a) plastycznych materiałach wybuchowych – należy przez to rozumieć materiały wybuchowe w giętkiej lub elastycznej prasowanej postaci, których opis jest przedstawiony w części 1 ust. I „Opis materiałów wybuchowych” załącznika technicznego do Konwencji;
- 10) normach zharmonizowanych – należy przez to rozumieć normy, o których mowa w art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;

---

²⁾ Ustawa utraciła moc.

- 11) osobie zagranicznej – należy przez to rozumieć osobę zagraniczną, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.³⁾);
- 12) podklasach materiałów i przedmiotów niebezpiecznych – należy przez to rozumieć wydzielone w klasie 1 materiałów niebezpiecznych podklasy materiałów i przedmiotów wybuchowych o podobnym zachowaniu się przy spalaniu, deflagracji lub detonacji, określone w załączniku A;
- 13) przedsiębiorcy – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 14) przedsiębiorcy zagranicznym – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 15) przemieszczaniu – należy przez to rozumieć każde rzeczywiste przekazanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego na obszarze Unii Europejskiej, Republiki Turcji lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oprócz przekazania w obrębie działania jednego przedsiębiorcy;
- 16) umowie ADR – należy przez to rozumieć Umowę europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzoną w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 110, poz. 641), wraz ze zmianami obowiązującymi od daty ich wejścia w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, podanymi do publicznej wiadomości we właściwy sposób;
- 17) używaniu – należy przez to rozumieć prowadzenie przez przedsiębiorców i jednostki naukowe wszelkich prac związanych ze stosowaniem materiałów wybuchowych do celów cywilnych;
- 18) wprowadzeniu do obrotu – należy przez to rozumieć przekazanie po raz pierwszy materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690, Nr 131, poz. 764, Nr 132, poz. 766, Nr 153, poz. 902, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 199, poz. 1175, Nr 204, poz. 1195 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855 i 1166.

- użytkownikowi, konsumentowi lub sprzedawcy przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera;
- 18a) oczyszczaniu terenów – należy przez to rozumieć poszukiwanie materiałów wybuchowych, wydobywanie, zabezpieczenie, zniszczenie lub unieszkodliwienie znalezionych materiałów wybuchowych na lądzie, wodach śródlądowych i obszarach morskich;
  - 19) wyrobach pirotechnicznych – należy przez to rozumieć wyroby zawierające jeden lub kilka materiałów pirotechnicznych, przeznaczone do uzyskiwania efektów pirotechnicznych, w tym widowiskowych;
  - 20) zabezpieczeniu – należy przez to rozumieć użycie środków technicznych zapobiegających wykorzystaniu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego niezgodnie z prawem lub w sposób zagrażający porządkowi publicznemu;
  - 21) załączniku A – należy przez to rozumieć załącznik A do umowy ADR;
  - 22) zasadniczych wymaganiach – należy przez to rozumieć zasadnicze wymagania określone w art. 5 pkt 16 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;
  - 23) Konwencji – należy przez to rozumieć Konwencję w sprawie znakowania plastycznych materiałów wybuchowych w celu ich wykrywania, podpisaną w Montrealu dnia 1 marca 1991 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 135, poz. 948);
  - 24) materiale znakującym – należy przez to rozumieć jedną z substancji wymienionych w części 2 „Materiały znakujące” załącznika technicznego do Konwencji;
  - 25) znakowaniu plastycznych materiałów wybuchowych – należy przez to rozumieć równomierne rozmieszczenie w plastycznym materiale wybuchowym materiału znakującego dodanego w ilości wskazanej w części 2 „Materiały znakujące” załącznika technicznego do Konwencji.

Art. 4. 1. W rozumieniu ustawy materiałami wybuchowymi przeznaczonymi do użytku cywilnego są:

- 1) substancje i wyroby, które w toku procedury klasyfikacyjnej, o której mowa w załączniku A, zostały zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych,

- 2) materiały wybuchowe w stanie niewybuchowym ujęte w klasie 4.1 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, jeżeli przez wysuszenie lub przemycie mogą być im przywrócone właściwości wybuchowe,
  - 3) przedmioty ratownicze ujęte w klasie 9 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, jeżeli zawierają materiały i przedmioty wybuchowe zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych
- jeżeli są przeznaczone do celów cywilnych.

2. Materiał, co do którego istnieje uzasadnione przypuszczenie, że może mieć właściwości wybuchowe, lub wyrób wypełniony tym materiałem do czasu przeprowadzenia badań klasyfikacyjnych przez jednostki, o których mowa w ust. 3, uważa się za zaklasyfikowany wstępnie jako materiał wybuchowy.

3. Klasyfikacji substancji lub wyrobu jako materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego oraz nadania mu kodu klasyfikacyjnego dokonują jednostki organizacyjne upoważnione przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie *art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.⁴⁾)⁵⁾*, do prowadzenia badań, klasyfikacji oraz określania warunków dopuszczania do przewozu materiałów niebezpiecznych klas 1, 4.1 i 9, wymienionych w załączniku A.

Art. 4a. 1. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem amunicji, wyrobów pirotechnicznych oraz materiałów niebezpiecznych klasy 4.1, podlegają obowiązkowi:

- 1) posiadania numeru identyfikacyjnego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego, zwanego dalej „numerem identyfikacyjnym”;
- 2) wpisu do rejestru materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Organem właściwym w sprawach nadawania numeru identyfikacyjnego oraz prowadzenia rejestru jest Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 97, poz. 962 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 90, poz. 757 i Nr 141, poz. 1184, z 2006 r. Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 192, poz. 1381 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.

⁵⁾ Ustawa utraciła moc.

3. Z wnioskiem o nadanie numeru identyfikacyjnego występuje producent, jego upoważniony przedstawiciel lub importer materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

4. Wniosek o nadanie numeru identyfikacyjnego zawiera:

- 1) nazwę i rodzaj materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 2) nazwę producenta materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego i jego siedzibę;
- 3) określenie zakresu używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

5. Do wniosku o nadanie numeru identyfikacyjnego dołącza się dokumentację zawierającą następujące informacje wymagane do prawidłowego i bezpiecznego używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego:

- 1) dane techniczne materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 2) parametry materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego mające wpływ na bezpieczeństwo jego używania i bezpieczeństwo powszechne;
- 3) instrukcje bezpiecznego używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 4) warunki używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

6. Nadanie numeru identyfikacyjnego następuje poprzez wydanie świadectwa nadania numeru identyfikacyjnego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego, zwanego dalej „świadectwem identyfikacyjnym”.

7. Świadectwo identyfikacyjne zawiera datę jego wydania, numer identyfikacyjny oraz informację o zakresie używania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

8. Wydanie świadectwa identyfikacyjnego stanowi podstawę do wpisania do rejestru.

9. Wykreślenie z rejestru następuje na wniosek podmiotu wymienionego w ust. 3.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o nadanie numeru identyfikacyjnego,
- 2) wzór numeru identyfikacyjnego,
- 3) wzór świadectwa identyfikacyjnego,
- 4) sposób prowadzenia rejestru

– biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz zapewnienia możliwości jednoznacznej identyfikacji każdego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego pozostającego w obrocie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także umożliwienie pozyskiwania informacji przez zainteresowanych o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Art. 5. Przy nabywaniu, przechowywaniu i używaniu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a także prowadzeniu prac badawczych przy ich użyciu należy zapewnić bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzi, mienia oraz środowiska.

Art. 6. Zasady wydawania i cofania pozwoleń na nabywanie oraz przechowywanie amunicji określają przepisy ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576).

Art. 7. Zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi przeznaczonymi do użytku cywilnego określają przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1017).

Art. 7a. 1. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego przechowuje się w pomieszczeniach spełniających wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 2, stosuje się przepisy art. 115 oraz przepisy wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981).

Art. 8. Nabywanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 7, jest dozwolone od przedsiębiorcy posiadającego koncesję na obrót tymi materiałami.

Rozdział 2

Zasady wydawania i cofania pozwoleń na nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego

Art. 9. 1. Nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, wymaga uzyskania pozwolenia na nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zwanego dalej „pozwoleniem”.

2. Nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na nabywanie, przechowywanie lub używanie wyrobów pirotechnicznych, o których mowa w art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 lit. a oraz pkt 3 lit. a.

3. Przedsiębiorca może nabywać i przechowywać materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego bez uzyskania pozwolenia lub ich używać, jeżeli:

- 1) posiada koncesję na wytwarzanie materiałów wybuchowych lub obrót tymi materiałami;
- 2) rodzaj nabywanych, przechowywanych lub używanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego odpowiada rodzajowi materiałów wybuchowych określonych w koncesji;
- 3) posiada pomieszczenia magazynowe spełniające wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;

4) zatrudnia osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 19, w zakresie dostępu do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

4. O terminie podjęcia działalności gospodarczej w zakresie nabywania, przechowywania lub używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, o której mowa w ust. 3, przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie wojewodę właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy.

5. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca dołącza opinię potwierdzającą możliwość spełnienia warunków określonych w przepisach, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5. Opinia powinna zawierać ocenę bezpieczeństwa procesów technologicznych przewidywanych do realizacji oraz występujących w tych procesach surowców, produktów i gotowych wyrobów, a także ocenę bezpieczeństwa urządzeń technologicznych.

6. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie nabywania, przechowywania lub używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, o której mowa w ust. 3, jest obowiązany spełniać wymagania określone w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 3–8.

7. Przedsiębiorca posiadający pozwolenie, uznając za zbędne posiadane materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, może je zbyć przedsiębiorcy posiadającemu pozwolenie lub koncesję na wytwarzanie materiałów wybuchowych lub obrót tymi materiałami po uzyskaniu na ich zbycie zgody wojewody właściwego ze względu na swoją siedzibę lub dyrektora okręgowego urzędu górniczego, o którym mowa w art. 164 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, właściwego ze względu na siedzibę zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, a dla przedsiębiorców wykonujących powierzone im roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne – właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy, zwanego dalej „dyrektorem okręgowego urzędu górniczego”, wyrażonej w drodze decyzji.

8. (uchylony).

9. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia identyfikacji wyrobów pirotechnicznych i amunicji, dla potrzeb obrotu materiałami wybuchowymi i ich kontroli, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo użytkowników.

Art. 10. 1. Pozwolenie wydaje, odmawia wydania lub cofa wojewoda właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy lub jednostki naukowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Pozwolenie dla:

- 1) przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie:
  - a) robót geologicznych,
  - b) wydobywania kopaliny ze złóż,
  - c) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 2) przedsiębiorców wykonujących powierzone im roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego albo zakładu

– wydaje, odmawia jego wydania lub je cofa dyrektor okręgowego urzędu górniczego.

2a. (uchylony).

3. Do dyrektora okręgowego urzędu górniczego stosuje się odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału dotyczące wojewody.

4. Przed wydaniem pozwolenia wojewoda zasięga opinii właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji.

<5. Jeżeli roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego albo zakładu będą wykonywane przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uzyskanie pozwolenia przez:

- 1) przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 – wyłącza obowiązek uzyskania pozwolenia w zakresie tych samych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 2 pkt 2;
- 2) tego przedsiębiorcę – wyłącza obowiązek uzyskania pozwolenia w zakresie tych samych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.>

Art. 11. 1. Pozwolenia udziela się:

- 1) przedsiębiorcy, będącemu osobą fizyczną, który:
  - a) posiada co najmniej wykształcenie średnie,
  - b) ma pełną zdolność do czynności prawnych,

Dodany ust. 5 w art. 10 wejdzie w życie z dn. 1.01.2015 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1662).

- c) nie wykazuje zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), oraz istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego,
  - d) nie był skazany prawomocnym orzeczeniem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie toczy się przeciwko niemu postępowanie w sprawie o takie przestępstwo lub wykroczenie,
  - e) nie jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych, prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy,
  - f) udokumentował możliwość spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4, poprzez dołączenie opinii, o której mowa w art. 12,
  - g) zatrudnia osoby spełniające warunki, o których mowa w art. 19, w zakresie dostępu do materiałów wybuchowych;
- 2) przedsiębiorcy innemu niż osoba fizyczna.
2. Pozwolenia udziela się przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli:
- 1) nie jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych, prowadzonego przez Krajowy Rejestr Sądowy;
  - 2) udokumentował możliwość spełnienia warunków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 4, poprzez dołączenie opinii, o której mowa w art. 12;
  - 3) zatrudnia osoby spełniające warunki, o których mowa w art. 19, w zakresie dostępu do materiałów wybuchowych.
3. Wymagania, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio do jednostek naukowych.

Art. 12. 1. Opinia, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. f oraz ust. 2 pkt 2, powinna dotyczyć rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej albo naukowej i rodzaju prowadzonych prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, z uwzględnieniem towarzyszących temu zagrożeń. Opinia ta powinna zawierać ocenę:

- 1) prawidłowości lokalizacji, konstrukcji i wyposażenia obiektów produkcyjnych albo służących prowadzeniu działalności naukowej, magazynowych, socjalnych, pomocniczych, środków i urządzeń przeznaczonych do

przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, biorąc pod uwagę zagrożenia;

- 2) przydatności posiadanych przez wnioskodawcę terenów przeznaczonych pod obiekty, o których mowa w pkt 1;
- 3) bezpieczeństwa procesów technologicznych przewidywanych do realizacji oraz występujących w tych procesach surowców, produktów i gotowych wyrobów;
- 4) bezpieczeństwa urządzeń technologicznych.

1a. Opinia, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana w przypadku wydawania pozwoleń na nabywanie lub przechowywanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

2. Opinię, o której mowa w ust 1, wydaje się na koszt ubiegającego się o nią przedsiębiorcy albo jednostki naukowej.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, określi, w drodze rozporządzenia, instytucje wydające opinię, biorąc pod uwagę ich potencjał naukowo-badawczy.

Art. 13. 1. Osoby, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 oraz art. 19, są obowiązane przedstawić raz na 5 lat aktualne orzeczenie lekarskie i psychologiczne stwierdzające brak zaburzeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. c.

2. Osoby, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, przedstawiają orzeczenie lekarskie i psychologiczne organowi wydającemu pozwolenie, a osoby określone w art. 19 – pracodawcy.

3. Opłatę za badanie ponosi osoba badana. Za badania pracowników, przeprowadzane w trakcie zatrudnienia, opłatę ponosi pracodawca.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres badań psychiatrycznych i psychologicznych, którym są obowiązane poddać się osoby, o których mowa w ust. 1;
- 2) warunki i tryb:
  - a) odwoływania się od orzeczeń lekarskich i psychologicznych,

- b) uzyskiwania i utraty uprawnień do przeprowadzania badań przez lekarzy i psychologów,
  - c) wydawania orzeczeń lekarskich i psychologicznych;
- 3) kwalifikacje lekarzy i psychologów, upoważnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych;
  - 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami oraz wzory stosowanych dokumentów;
  - 5) maksymalne stawki opłat za badania.

5. W rozporządzeniu należy uwzględnić kwalifikacje lekarzy i psychologów odpowiednie do rodzaju badań, a także konieczność przedstawienia stanu zdrowia psychicznego osób, o których mowa w ust. 1, oraz okoliczność, że stawki opłat, o których mowa w ust. 4 pkt 5, powinny zapewnić pokrycie kosztów przeprowadzonych badań.

Art. 14. 1. Wniosek o wydanie pozwolenia powinien zawierać:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy, jego siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- 2) dane osobowe przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, a w przypadku przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2, albo jednostki naukowej, członków organu zarządzającego, prokurentów i pełnomocników, zawierające imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia i numer PESEL, a w przypadku osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa – serię i numer paszportu oraz adresy zameldowania na pobyt stały i czasowy;
- 2a) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej;
- 3) określenie celu nabycia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, warunków i miejsca ich przechowywania, a także zakresu prac, do jakich będą one używane;
- 4) określenie rodzaju i ilości materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, jakie mogą być nabywane lub przechowywane w okresie roku;
- 5) (uchylony).

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) określające formę prawną wnioskodawcy, w szczególności statut lub umowę;
- 2) (uchylony);

- 3) oświadczenie wskazujące osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także oświadczenia tych osób o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 4) zaświadczenie albo oświadczenie o niekaralności, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. d;
- 5) odpis albo oświadczenie o braku wpisu w rejestrze dłużników niewypłacalnych Krajowego Rejestru Sądowego;
- 6) orzeczenie lekarskie i psychologiczne w zakresie, o jakim mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. c;
- 7) opinię, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. f oraz ust. 2 pkt 2;
- 8) zaświadczenie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, stwierdzające, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 i 4, spełniają wymagania określone odpowiednio w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i ochronie środowiska.

2a. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, nie jest wymagane, jeżeli wniosek dotyczy przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w podziemnych składach przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

2b. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Wnioskodawca może dołączyć do wniosku o udzielenie pozwolenia także inne dokumenty mogące mieć istotne znaczenie dla rozpatrzenia wniosku.

4. Wojewoda może zażądać od wnioskodawcy innych dokumentów niż określone w ust. 2 lub dodatkowych informacji uzupełniających, jeżeli w toku postępowania o wydanie pozwolenia okaże się, że ze względu na obronność, bezpieczeństwo państwa lub inny ważny interes publiczny są one niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wydanie pozwolenia, uwzględniając w nim obowiązek zawarcia informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 15. 1. Pozwolenie, o którym mowa w art. 9 ust. 1, zawiera:

- 1) datę i podstawę prawną jego wydania;
- 2) oznaczenie wnioskodawcy, jego siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- 3) określenie celu nabycia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a także zakresu prac, do jakich będą one używane;
- 4) określenie rodzajów materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego poprzez podanie ich prawidłowych nazw przewozowych i numerów UN, określonych w załączniku A;
- 5) określenie miejsca ich przechowywania.

2. Pozwolenie wydaje się na czas nieokreślony.

2a. Przedsiębiorca i kierownik jednostki naukowej są obowiązani zawiadomić organ, który wydał pozwolenie, o zmianie danych zawartych w pozwoleniu, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

3. Do postępowania w sprawie wydania pozwolenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 16. Wojewoda zawiadamia o wydaniu pozwolenia oraz o jego cofnięciu ministra właściwego do spraw gospodarki, a także właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy komendanta wojewódzkiego Policji, komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz okręgowego inspektora pracy. O odmowie wydania pozwolenia wojewoda zawiadamia komendanta wojewódzkiego Policji.

Art. 16a. Dyrektor okręgowego urzędu górniczego zawiadamia o wydaniu pozwolenia oraz jego cofnięciu ministra właściwego do spraw gospodarki, a także właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy oraz siedzibę zakładu górniczego albo zakładu wykonującego roboty geologiczne, wojewodę, komendanta wojewódzkiego Policji, komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz okręgowego inspektora pracy. O odmowie wydania

pozwolenia dyrektor okręgowego urzędu górniczego zawiadamia komendanta wojewódzkiego Policji.

Art. 17. 1. Wojewoda odmawia wydania pozwolenia:

- 1) jeżeli wnioskodawca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 11;
- 2) ze względu na zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- 3) ze względu na ważny interes publiczny;
- 4) gdy przedsiębiorstwo wnioskodawcy znajduje się w likwidacji lub toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe, z wyjątkiem gdy wnioskodawcą jest przedsiębiorca albo dotychczasowy przedsiębiorca, o którym mowa w art. 10 ust. 2;
- 5) jeżeli wnioskodawcy cofnięto w ciągu ostatnich 5 lat pozwolenie z przyczyn określonych w ust. 2.

2. Wojewoda cofa pozwolenie, jeżeli wnioskodawca:

- 1) przestał spełniać warunki określone w art. 11;
- 2) naruszył warunki określone w pozwoleniu;
- 3) stwarza zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- 4) nie usunął w wyznaczonym terminie uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli, o której mowa w art. 22 ust. 1.

3. Odmowa wydania lub cofnięcie pozwolenia wymaga uzasadnienia.

4. Od decyzji wojewody o wydaniu, odmowie wydania lub cofnięciu pozwolenia przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki, a od decyzji dyrektora okręgowego urzędu górniczego – do Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Rozdział 2a

Zasady używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego

Art. 18. 1. Przedsiębiorca, kierownik jednostki naukowej, którym wydano pozwolenie, są obowiązani:

- 1) przestrzegać zasad bezpiecznego prowadzenia prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenów, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 1d;
- 2) przestrzegać warunków określonych w pozwoleniu;
- 3) zapewnić stały nadzór nad osobami mającymi dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 4) dysponować obiektami lub urządzeniami dostosowanymi do charakteru prac prowadzonych z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub terenami przeznaczonymi do wzniesienia tych obiektów lub urządzeń, z zastrzeżeniem ust. 1a;
- 5) zapewnić bezpieczne przechowywanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub materiałów wybuchowych znalezionych podczas oczyszczania terenów, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 2 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym albo wydanych na podstawie art. 21 ust. 4;
- 6) prowadzić ewidencję nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub znalezionych i zniszczonych materiałów wybuchowych podczas wykonywania działalności gospodarczej w zakresie oczyszczania terenów;
- 7) na bieżąco oceniać i dokumentować stopień ryzyka związanego z prowadzeniem prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a także posiadać dokumentację obiektów i urządzeń, o których mowa w pkt 4;

8) przechowywać dokumentację, o której mowa w pkt 6 i 7, przez co najmniej 10 lat, licząc od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym transakcja została dokonana, nawet jeżeli w międzyczasie zaprzestali wykonywania działalności gospodarczej albo naukowej, oraz udostępniać ją na żądanie właściwych organów.

1a. Przedsiębiorca nieposiadający obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego spełniających wymagania określone w przepisach, o których mowa w ust. 1 pkt 4, dołącza oświadczenie o nieposiadaniu tych obiektów, z wyłączeniem przedsiębiorców, o których mowa w art. 9 ust. 3.

1b. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1a, otrzymuje pozwolenie na nabywanie lub używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego bez prawa ich magazynowania.

1c. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego nabywane, przemieszczane, przechowywane lub używane w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 2, ewidencjonuje się zgodnie z przepisami art. 115 oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

1d. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenów w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej innej niż określona w art. 10 ust. 2 oraz wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące prowadzenia tych prac, biorąc pod uwagę zapewnienie ochrony życia i zdrowia ludzi, mienia i środowiska, z uwzględnieniem zróżnicowania charakteru wykonywanych prac i właściwości używanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór ewidencji, o której mowa w ust. 1 pkt 6, uwzględniając konieczność zapewnienia pełnej rejestracji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Art. 18a. Do używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej, o której mowa w art. 10 ust. 2, stosuje się przepisy art. 115 oraz przepisy wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

Art. 19. Przedsiębiorca, kierownik jednostki naukowej umożliwiają dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego osobie, która:

- 1) ukończyła 21 lat;
- 2) zdała egzamin, o którym mowa w art. 20;
- 3) nie wykazuje zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne przeciwko bezpieczeństwu państwa, porządkowi publicznemu, życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu;
- 5) posiada nienaganną opinię wydaną przez komendanta powiatowego (miejskiego) Policji właściwego dla miejsca zamieszkania.

Art. 19a. 1. Osoba, o której mowa w art. 19, jest obowiązana przedłożyć odpowiednio przedsiębiorcy albo kierownikowi jednostki naukowej przed przystąpieniem do pracy, a następnie dostarczać co trzy lata:

- 1) zaświadczenie albo oświadczenie o niekaralności;
- 2) opinię, o której mowa w art. 19 pkt 5.

2. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepis art. 14 ust. 2b stosuje się odpowiednio.

Art. 20. 1. Osoba, o której mowa w art. 19, jest obowiązana odbyć szkolenie i zdać egzamin przed komisją kwalifikacyjną. Osoba, która zdała egzamin, otrzymuje zaświadczenie potwierdzające jej przygotowanie zawodowe.

1a. Przed odbyciem szkolenia i przystąpieniem do egzaminu osoba, której przedsiębiorca albo kierownik jednostki naukowej umożliwia dostęp do wyrobów pirotechnicznych w związku z realizacją publicznych pokazów pirotechnicznych o charakterze imprez masowych, jest obowiązana potwierdzić swoją praktykę zawodową w zakresie realizacji tych pokazów.

2. Członków komisji kwalifikacyjnej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki.

3. Za przeprowadzenie szkolenia oraz egzaminu pobierana jest opłata.

4. Opłatę wnosi pracodawca kierujący osobę, o której mowa w art. 19, na szkolenie, o którym mowa w ust. 1.

5. Opłata, o której mowa w ust. 3, powinna zapewnić pokrycie kosztów przeprowadzania szkolenia oraz egzaminu.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłaty, o której mowa w ust. 3;
- 2) rodzaje dokumentów potwierdzających praktykę zawodową, o której mowa w ust. 1a;
- 3) zakres i program szkolenia;
- 4) zakres i sposób przeprowadzenia egzaminu oraz wzory zaświadczeń potwierdzających przygotowanie zawodowe;
- 5) podmioty upoważnione do prowadzenia szkolenia.

W rozporządzeniu należy uwzględnić w szczególności zróżnicowany charakter szkolenia, biorąc pod uwagę charakter i rodzaj wykonywanej pracy.

6a. Zaświadczenia potwierdzające przygotowanie zawodowe, o których mowa w ust. 1, są ważne przez 5 lat, po upływie których osoby mające dostęp do materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego są obowiązane odbyć ponownie szkolenie i zdać egzamin.

7. Przepisów art. 19 pkt 2 nie stosuje się do osób, które posiadają kwalifikacje określone w *ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze*⁶⁾.

Art. 21. 1. W przypadku konieczności prowadzenia prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego poza terenem przedsiębiorstwa lub jednostki naukowej, przedsiębiorca lub kierownik jednostki naukowej zawiadamia o tym komendanta powiatowego (miejskiego) Policji właściwego dla miejsca prowadzenia tych prac.

2. W zawiadomieniu należy wskazać zakres i termin rozpoczęcia oraz zakończenia prac, o których mowa w ust. 1, teren, na którym będą prowadzone prace, a także sposób jego zabezpieczenia przed dostępem osób nieupoważnionych.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego lub materiały wybuchowe znalezione w trakcie oczyszczania

---

⁶⁾ Obecnie: ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981).

terenów mogą być przechowywane, przez czas niezbędny do przeprowadzenia prac, w tymczasowym magazynie zlokalizowanym w sposób zapewniający bezpieczeństwo ludzi, mienia i środowiska oraz zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub znalezionych w trakcie oczyszczania terenów w tymczasowym magazynie, o którym mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę zapewnienie ochrony życia i zdrowia ludzi, mienia i środowiska oraz uwzględniając zróżnicowanie zagrożeń dla otoczenia ze względu na właściwości przechowywanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub znalezionych w trakcie oczyszczania terenów.

Art. 22. 1. Przedsiębiorca lub kierownik jednostki naukowej w zakresie przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 1, podlega kontroli wojewody.

2. Kontrolę przeprowadza zespół kontrolny, zwany dalej „zespołem”, powoływany na czas kontroli przez wojewodę.

3. W skład zespołu wojewoda może powołać biegłych i ekspertów, za ich zgodą.

4. Wojewoda, powołując zespół, wyznacza jego kierownika, który koordynuje przebieg czynności kontrolnych oraz sporządza protokół pokontrolny.

5. Czynności kontrolne wykonuje się na podstawie upoważnienia wydanego przez wojewodę, w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, a w razie nieobecności tych osób, w obecności przywołanego świadka.

6. Wojewoda może, po zakończeniu kontroli lub w trakcie jej trwania, wezwać przedsiębiorcę lub kierownika jednostki badawczej do usunięcia w wyznaczonym terminie stwierdzonych uchybień.

7. Wojewoda może upoważnić do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, inny organ administracji, wskazując zakres kontroli. Przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Zasady i kontrola przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego

Art. 23. 1. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, mogą być przemieszczane tylko na zasadach określonych w niniejszym rozdziale, z zastrzeżeniem ust. 1a.

1a. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do wyrobów pirotechnicznych.

2. Przepis ust. 1 nie narusza zasad przewozu materiałów niebezpiecznych poszczególnymi rodzajami środków transportu, określonych w przepisach:

- Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisanej w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (ICAO – Dz. U. z 1959 r. Nr 35, poz. 212 i 214, z późn. zm.⁷⁾), ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2012 r. poz. 933 i 951),
- Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.,
- Regulaminu międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID), stanowiący załącznik C do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), sporządzonej w Bernie dnia 9 maja 1980 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 100, poz. 674 i 675, z 2009 r. Nr 167, poz. 1318 oraz z 2011 r. Nr 137, poz. 804 i 805 i Nr 180, poz. 1073),
- Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, 1974, sporządzonej w Londynie dnia 1 listopada 1974 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 61, poz. 318, 319, 320 i 321, z 1986 r. Nr 35, poz. 177, z 2005 r. Nr 120, poz. 1016 oraz z 2008 r. Nr 191, poz. 1173), ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2009 r. Nr 217, poz. 1689,

---

⁷⁾ Zmiany wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1963 r. Nr 24, poz. 137 i 138, z 1969 r. Nr 27, poz. 210 i 211, z 1976 r. Nr 21, poz. 130 i 131 i Nr 32, poz. 188 i 189, z 1984 r. Nr 39, poz. 199 i 200, z 2000 r. Nr 39, poz. 446 i 447, z 2002 r. Nr 58, poz. 527 i 528, z 2003 r. Nr 78, poz. 700 i 701 oraz z 2012 r. poz. 368 i 370.

z późn. zm.⁸⁾) oraz ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 228, poz. 1368 oraz z 2012 r. poz. 1068),

- ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.⁹⁾),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454),

ani zasad transportu podlegającego obowiązkowej ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.¹⁰⁾).

Art. 24. 1. Przemieszczanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego wymaga uzyskania przez odbiorcę zgody ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zgodę na okres jednego roku w formie decyzji na pisemny wniosek przedsiębiorcy, kierownika jednostki naukowej, osoby zagranicznej oraz przedsiębiorcy zagranicznego.

2a. Kopię zgody, o której mowa w ust. 1, związanej z przemieszczaniem przez granicę państwową, minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komendantowi Głównemu Straży Granicznej.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) nazwę odbiorcy materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz określenie siedziby lub miejsce zamieszkania i adres;
- 2) potwierdzenie, że odbiorca posiada pozwolenie albo koncesję na wytwarzanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub obrót tymi materiałami;

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 80, poz. 432 i Nr 228, poz. 1368 oraz z 2012 r. poz. 1068 i 1069.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 846 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1057, z 2009 r. Nr 98, poz. 818, z 2010 r. Nr 127, poz. 857 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 168, poz. 1003, Nr 171, poz. 1016, Nr 222, poz. 1326 i Nr 227, poz. 1367.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112, z 2009 r. Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2012 r. poz. 908.

- 3) określenie rodzaju i ilości przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz sposobu ich zabezpieczenia;
- 4) opis przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego i sposobu ich identyfikacji, z uwzględnieniem ich numeru rozpoznawczego ustalonego przez Organizację Narodów Zjednoczonych;
- 5) miejsce wprowadzenia materiałów wybuchowych do obrotu oraz potwierdzenie ich zgodności z zasadniczymi wymaganiami bezpieczeństwa stosowanymi przy wprowadzaniu ich do obrotu;
- 6) określenie środka transportu i trasy przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Art. 25. W przypadku gdy odbiorca jest osobą zagraniczną lub przedsiębiorcą zagranicznym, do wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 2, należy dołączyć kopię dokumentu potwierdzającego uprawnienie osoby zagranicznej lub przedsiębiorcy zagranicznego do nabywania i przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, wydanego na podstawie przepisów obowiązujących w państwie jego siedziby lub miejsca zamieszkania.

Art. 26. W przypadku gdy weryfikacja dokumentów, o których mowa w art. 25, nie jest możliwa lub jest znacznie utrudniona, minister właściwy do spraw gospodarki niezwłocznie przekazuje Komisji Europejskiej informację w tej sprawie.

Art. 27. 1. Zgoda, o której mowa w art. 24 ust. 1, jest wydawana, jeżeli przedsiębiorca albo jednostka naukowa posiada pozwolenie lub koncesję na wytwarzanie materiałów wybuchowych lub obrót tymi materiałami, a w przypadku osoby zagranicznej lub przedsiębiorcy zagranicznego – po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku oraz dokumentu określonego w art. 25.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 2, uwzględniając obowiązek zawarcia w nim informacji, o których mowa w art. 24 ust. 3.

Art. 28. W decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 2, określa się:

- 1) nazwę odbiorcy materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz adres jego siedziby lub miejsca zamieszkania, a także inne dane umożliwiające bezpośredni z nim kontakt;

- 2) potwierdzenie, że odbiorca posiada pozwolenie lub koncesję na wytwarzanie materiałów wybuchowych lub obrót tymi materiałami;
- 3) rodzaj i ilość przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 4) opis przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego i sposobu ich identyfikacji, z uwzględnieniem ich numeru rozpoznawczego ustalonego przez Organizację Narodów Zjednoczonych;
- 5) miejsce wprowadzenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego do obrotu oraz potwierdzenie ich zgodności z zasadniczymi wymaganiami bezpieczeństwa stosowanymi przy wprowadzaniu ich do obrotu, jeżeli materiały te będą wprowadzane do obrotu;
- 6) środek transportu i trasę przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Art. 29. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki odmawia wydania zgody, o której mowa w art. 24 ust. 2, jeżeli przedsiębiorca, kierownik jednostki naukowej, osoba zagraniczna albo przedsiębiorca zagraniczny nie spełnia wymagań określonych w art. 27 ust. 1, a także z uwagi na zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Zgodę, o której mowa w art. 24 ust. 2, cofa się, jeżeli zostało cofnięte pozwolenie lub koncesja na wytwarzanie materiałów wybuchowych lub obrót tymi materiałami.

3. Odmowa wydania zgody albo jej cofnięcie wymaga uzasadnienia.

4. Do postępowania w sprawie wydania, odmowy albo cofnięcia zgody stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 30. 1. Przewoźcy materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego jest obowiązany posiadać zgodę, o której mowa w art. 24 ust. 2, i okazywać ją na żądanie organów kontroli drogowej, celnej i granicznej.

2. Organy kontroli drogowej, celnej i granicznej, w przypadku gdy przewoźcy materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego nie posiada zgody albo przewozi materiały innego rodzaju lub w innej ilości niż określone w zgodzie, dokonują zatrzymania tych materiałów.

3. Organ, który dokonał zatrzymania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zawiadamia o tym niezwłocznie ministra właściwego do spraw gospodarki, a także właściwego konsula państwa, z którego materiały te zostały wysłane lub do którego są wysyłane.

4. Sposób zatrzymania i postępowania z materiałami wybuchowymi przeznaczonymi do użytku cywilnego określają odrębne przepisy.

Art. 31. 1. Odbiorca materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego i przewożący te materiały są obowiązani przechowywać zgodę przez okres nie krótszy niż ten, na który została ona wydana.

2. Odbiorca jest obowiązany okazywać kopię zgody na każde żądanie właściwych organów.

Art. 32. 1. Przemieszczający materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, w przypadku gdy przemieszczenie tych materiałów będzie następować tranzytem przez państwa członkowskie Unii Europejskiej, Republikę Turcji lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jest obowiązany zawiadomić właściwe organy tych państw o zamiarze przemieszczania materiałów wybuchowych oraz uzyskać ich zgodę na tranzyt.

2. W przypadku, gdy prawo państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Republiki Turcji lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym tego wymaga, odbiorca jest obowiązany przekazać informacje, o których mowa w art. 28, organowi właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania odbiorcy materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego albo organowi państwa, przez które będzie następować tranzytem przemieszczanie tych materiałów.

Art. 33. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zgodę na tranzyt materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przepisy art. 24 ust. 2, art. 27–31 stosuje się odpowiednio.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, w przypadku poważnego zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku

publicznego, w drodze decyzji może zakazać przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, określając czas trwania tego zakazu oraz rodzaj materiałów nim objętych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki może nakazać zatrzymanie przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

3. Przepisy art. 30 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1 i 2, podlega rygorowi natychmiastowej wykonalności.

5. Środki podjęte w przypadkach określonych w ust. 1 i 2 nie mogą stanowić jakiegokolwiek dyskryminacji któregokolwiek wysyłającego albo odbierającego, a także przewożącego materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, oraz ukrytego ograniczenia w obrocie tymi materiałami.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki zawiadamia niezwłocznie Komisję Europejską o podjętych środkach, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 35. Przewożący materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego oraz odbiorca tych materiałów są obowiązani udzielać właściwym organom państwa, z którego, do którego lub przez które są przemieszczane te materiały, na ich żądanie, wszelkich informacji dotyczących przemieszczanych materiałów i ich przemieszczania.

Art. 36. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób gromadzenia i przekazywania informacji, o których mowa w art. 28, 34, 39–41, mając na względzie konieczność przekazywania tych informacji właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej, Republiki Turcji lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i Komisji Europejskiej.

Art. 37. 1. Przedsiębiorca przemieszczający amunicję przez granicę, przed dokonaniem przemieszczenia, jest obowiązany uzyskać zgodę na przemieszczenie organu właściwego państwa, z którego amunicja ma być przemieszczona.

2. W przypadku gdy amunicja znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem właściwym do wydania zgody jest minister właściwy do spraw gospodarki.

3. Zgody udziela się na pisemny wniosek przedsiębiorcy.

4. Wniosek powinien zawierać:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, nabywcy amunicji albo odbiorcy amunicji oraz ich siedziby lub miejsca zamieszkania i adresy;
- 2) wskazanie miejsca przeznaczenia amunicji, do którego ma być ona przemieszczona;
- 3) określenie rodzaju i ilości amunicji, która ma być przemieszczona oraz sposobu jej zabezpieczenia;
- 4) dane umożliwiające identyfikację amunicji, która ma być przemieszczona, oraz informacje o kontroli przeprowadzonej zgodnie z umowami międzynarodowymi o wzajemnym uznawaniu znaków kontrolnych broni małokalibrowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zgodę, o której mowa w ust. 2, po sprawdzeniu warunków, w jakich będzie odbywać się przemieszczenie amunicji, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony bezpieczeństwa ludzi, mienia i środowiska.

6. Zgoda, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać dane określone w ust. 4.

Art. 38. 1. Zgodę, o której mowa w art. 37 ust. 2, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje na okres trzech lat.

2. Przepisy art. 29–31 stosuje się odpowiednio.

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje amunicji, której przemieszczanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie wymaga uzyskania jego zgody i może następować na podstawie zezwolenia udzielonego przez właściwy organ państwa, na którego terenie ta amunicja znajduje się, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje informacje określone w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, właściwym władzom państw członkowskich Unii Europejskiej, Republiki Turcji lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 40. Minister właściwy do spraw gospodarki zawiadamia o przemieszczaniu amunicji właściwe organy państwa, do którego lub przez które będzie ona przemieszczana, najpóźniej z chwilą rozpoczęcia przemieszczania amunicji.

Art. 41. Przepis art. 34 stosuje się odpowiednio do przemieszczania amunicji.

Rozdział 4

Zasadnicze wymagania dotyczące materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego wprowadzanych do obrotu

Art. 42. 1. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, mogą być wprowadzane do obrotu, jeżeli spełniają zasadnicze wymagania i są oznakowane CE.

2. Wzór oznakowania CE, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik do ustawy.

3. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego należy zaprojektować, wykonać i dostarczyć w taki sposób, aby w przewidywanym okresie ich używania, w normalnych i przewidywalnych warunkach, stwarzały jak najmniejsze zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska.

4. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego powinny odpowiadać charakterystykom i właściwościom określonym przez producenta, w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa i niezawodności.

4a. Plastikne materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego powinny być znakowane, z zastrzeżeniem ust. 4b.

4b. Znakowaniu nie podlegają plastikne materiały wybuchowe przechowywane lub stosowane w sposób określony w części 1 ust. II lit. a–c załącznika technicznego do Konwencji.

5. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, zaliczone do klasy 1 materiałów wybuchowych niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, muszą spełniać wymagania określone w niniejszym artykule oraz posiadać nadany numer identyfikacyjny.

6. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do wyrobów pirotechnicznych.

Art. 43. 1. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego należy zaprojektować i wykonać w taki sposób, aby przy zastosowaniu odpowiednich metod technicznych można je było poddać nieodwracalnemu unieszkodliwieniu, w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla środowiska.

2. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego powinny być badane w rzeczywistych warunkach. Jeżeli nie jest możliwe badanie tych materiałów w laboratorium, badanie powinno zostać przeprowadzone w warunkach, w jakich materiał wybuchowy przeznaczony do użytku cywilnego będzie używany.

3. Badając materiał wybuchowy przeznaczony do użytku cywilnego, należy dokonać jego oceny z uwzględnieniem, jeżeli mają zastosowanie, następujących właściwości tego materiału:

- 1) budowy i właściwości charakterystycznych, w tym składu chemicznego, stanu skupienia oraz, jeżeli jest to istotne, wymiarów i rozkładu wielkości ziaren składników;
- 2) stabilności fizycznej i chemicznej, we wszystkich warunkach środowiskowych, na jakie może być narażony, wrażliwości na uderzenie i tarcie;
- 3) kompatybilności wszystkich składników w odniesieniu do ich fizycznej i chemicznej stabilności;
- 4) wymagań w stosunku do chemicznej czystości materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 5) odporności na działanie wody, jeżeli jest on przewidziany do stosowania w wilgotnym lub mokrym otoczeniu i gdy bezpieczeństwo i niezawodność używania tego materiału może ulec pogorszeniu pod wpływem wody;
- 6) odporności na niskie i wysokie temperatury, jeżeli przewiduje się przechowywanie lub stosowanie tego materiału w takich temperaturach, a chłodzenie lub ogrzewanie komponentu lub całego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego może mieć negatywny wpływ na jego bezpieczeństwo i niezawodność;
- 7) jego przydatności do użycia w warunkach niebezpiecznych, w szczególności w środowisku zagrożonym metanem, wybuchem pyłu węglowego lub podwyższoną temperaturą, jeżeli ten materiał jest przewidziany do stosowania w takich warunkach;

- 8) cech bezpieczeństwa, polegających na zapobieganiu przedwczesnemu lub niezamierzonemu zapłonowi lub wybuchowi;
- 9) dotyczących prawidłowego ładowania i działania tego materiału, używanego zgodnie z przeznaczeniem;
- 10) odporności materiału, jego pokrycia lub innych składników na pogorszenie się jakości tego materiału na skutek składowania, do upływu jego przydatności określonej przez producenta.

4. Podczas badania, o którym mowa w ust. 3, należy brać pod uwagę następujące informacje:

- 1) dotyczące urządzeń i akcesoriów potrzebnych do niezawodnego i bezpiecznego działania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego;
- 2) o posiadaniu właściwych instrukcji, jeżeli są wymagane, oznaczeń dotyczących bezpiecznego transportu, składowania, używania i pozbywania się materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego, sporządzonych w języku lub językach kraju, w których materiał ten będzie używany.

Art. 44. 1. Materiały wybuchowe kruszące powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) przewidziany sposób inicjowania powinien zapewniać bezpieczną, niezawodną i pełną detonację lub, w razie potrzeby, deflagrację kruszącego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego; w przypadku prochu dymnego dotyczy to zdolności deflagracji, którą należy sprawdzić;
- 2) pewnie i niezawodnie przenosić detonację poprzez kolumnę naboju, jeżeli materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego są w postaci naboju;
- 3) produkty gazowe wytwarzane podczas detonacji materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego stosowanych w podziemnych wyrobiskach górniczych mogą zawierać jedynie takie ilości tlenu węgla, tlenków azotu, innych gazów, par lub stałych składników, które w zwykłych warunkach ruchowych zakładu górniczego nie wpływają ujemnie na zdrowie.

2. Lonty detonujące, prochowe, zapalające i rurki detonujące powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) powłoki lontów detonujących, zapalających i rurek detonujących powinny posiadać wystarczającą wytrzymałość mechaniczną i odpowiednio

zabezpieczać rdzeń materiału wybuchowego przed normalnymi naprężeniami mechanicznymi;

- 2) parametry dotyczące prędkości palenia się lontów powinny być podane i niezawodnie dotrzymywane;
- 3) lonty detonujące i rurki detonujące powinny być niezawodne, posiadać wystarczającą zdolność inicjowania wybuchu oraz spełniać wymagania dotyczące składowania, nawet w szczególnych warunkach klimatycznych.

3. Zapalniki, w tym zapalniki zwłoczne, oraz przekaźniki powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) zapalniki powinny w pewny sposób inicjować detonację materiałów wybuchowych, dla których są przeznaczone, w przewidywanych warunkach ich stosowania;
- 2) przekaźniki muszą być zdolne do pewnego inicjowania wybuchu;
- 3) wilgoć nie może mieć ujemnego wpływu na zdolność inicjowania;
- 4) czasy opóźnień zapalników zwłocznych powinny być tak równomierne, aby prawdopodobieństwo zachodzenia na siebie okresów opóźnień sąsiednich stopni czasowych było nieistotne;
- 5) charakterystyka elektryczna zapalników elektrycznych powinna być wskazana na opakowaniu;
- 6) przewody zapalników elektrycznych powinny posiadać wystarczającą izolację oraz odpowiednią wytrzymałość mechaniczną, włączając niezawodne połączenie z zapalnikiem, z uwzględnieniem przewidywanego zastosowania.

4. Prochy i paliwa raketowe powinny spełniać następujące wymagania:

- 1) nie mogą detonować podczas ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem;
- 2) muszą być stabilizowane, w szczególności prochy nitrocelulozowe i nitroglicerynowe, w celu zabezpieczenia przed samorozkładem;
- 3) stałe paliwa raketowe w formie sprasowanej lub odlewanej nie mogą zawierać niepożądanych pęknięć lub pęcherzyków gazowych, mogących wywrzeć niekorzystny wpływ na ich działanie.

Rozdział 5

Procedury oceny zgodności materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego

Art. 45. Za zgodne z zasadniczymi wymaganiami uznaje się materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, spełniające wymagania określone w art. 43 i 44 lub spełniające wymagania określone w normach zharmonizowanych.

Art. 45a. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do wyrobów pirotechnicznych.

Art. 46. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego zaliczone do klasy 1 materiałów niebezpiecznych, wymienione w załączniku A, poddaje się, w zależności od potrzeb, następującym procedurom badania ich zgodności z zasadniczymi wymaganiami:

- 1) badaniu typu WE – moduł B, wykonywanemu zgodnie z zasadami określonymi w art. 49–51, oraz do wyboru producenta:
  - a) badaniu zgodności z typem – moduł C, wykonywanemu na zasadach określonych w art. 52,
  - b) procedurze zapewnienia jakości produkcji – moduł D, prowadzonej zgodnie z zasadami określonymi w art. 53–56, zwanej dalej „systemem zapewnienia jakości produkcji”,
  - c) procedurze zapewnienia jakości wyrobu – moduł E, prowadzonej na zasadach określonych w art. 57 i 58, zwanej dalej „systemem zapewnienia jakości wyrobu”,
  - d) sprawdzaniu wyrobu – moduł F, na zasadach określonych w art. 59, albo też
- 2) sprawdzaniu jednostkowemu – moduł G, wykonywanemu na zasadach określonych w art. 60.

Art. 47. Minister właściwy do spraw gospodarki notyfikuje jednostki, które będą dokonywały oceny zgodności materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego z zasadniczymi wymaganiami, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

Art. 48. 1. Jednostka notyfikowana, kierownik jednostki notyfikowanej oraz jej pracownicy odpowiedzialni za przeprowadzanie procedur oceny zgodności materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego z zasadniczymi wymaganiami nie mogą być konstruktorami, producentami, dostawcami lub instalatorami materiałów, które są przez nich kontrolowane, ani upoważnionym przedstawicielem jakiegokolwiek z wymienionych grup.

2. Kierownik jednostki notyfikowanej oraz jej pracownicy nie mogą zajmować się osobiście, ani jako upoważnieni przedstawiciele, projektem, budową, marketingiem lub obsługą materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. Nie ogranicza to możliwości wymiany informacji technicznej między wytwarzającymi te materiały a pracownikami jednostki notyfikowanej.

3. Pracownicy jednostki notyfikowanej przeprowadzają próby sprawdzające materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego zgodnie z zawodową uczciwością i techniczną wiedzą. Pracownicy nie powinni ulegać żadnym formom nacisku i zachętom, zwłaszcza finansowym, ze strony osób lub grup osób zainteresowanych wynikami badań.

4. Jednostka notyfikowana powinna dysponować pracownikami o odpowiednich kwalifikacjach oraz posiadać środki do realizacji zadań administracyjnych i technicznych związanych z procedurami oceny zgodności. Jednostka ta powinna mieć również dostęp do sprzętu wymaganego do przeprowadzenia specjalnych prób sprawdzających.

5. Pracownicy jednostki notyfikowanej odpowiedzialni za kontrolę powinni:

- 1) odbyć szkolenie techniczne i zawodowe;
- 2) posiadać dostateczną wiedzę w zakresie wykonywanych prób oraz odpowiednie doświadczenie w ich wykonywaniu;
- 3) posiadać odpowiednie kompetencje do opracowywania świadectw, protokołów oraz sprawozdań wymaganych do zalegalizowania wykonywanych prób.

6. Pracownicy jednostki notyfikowanej sporządzający sprawozdania z wykonywanych prób powinni być bezstronni. Wynagrodzenie tych pracowników nie może być uzależnione od ilości wykonywanych prób oraz od ich wyników.

7. Pracownicy jednostki notyfikowanej są obowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej w stosunku do wszystkich informacji uzyskanych w związku z wykonywanymi zadaniami.

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się, jeżeli o udzielenie informacji wystąpi organ administracji rządowej, prokurator lub sąd.

Art. 49. 1. Badanie typu WE jest procedurą, przez którą jednostka notyfikowana upewnia się i stwierdza, że egzemplarz – wzór reprezentujący daną produkcję materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego spełnia zasadnicze wymagania określone w ustawie.

2. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel składa wniosek o przeprowadzenie badania typu WE w wybranej jednostce notyfikowanej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać nazwę i adres producenta; jeżeli wniosek jest składany przez jego upoważnionego przedstawiciela, dodatkowo imię i nazwisko oraz adres przedstawiciela.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, należy załączyć:

- 1) pisemne oświadczenie, że taki sam wniosek nie został złożony w innej jednostce notyfikowanej;
- 2) dokumentację techniczną, o której mowa w ust. 6.

5. Producent jest obowiązany udostępnić jednostce notyfikowanej egzemplarz wyrobu reprezentujący daną produkcję, zwany dalej „typem”. Jednostka notyfikowana może zażądać kolejnych egzemplarzy, jeżeli są one niezbędne do przeprowadzenia tych badań.

6. Dokumentacja techniczna, w zakresie koniecznym do dokonania oceny zgodności wyrobu z wymaganiami określonymi w ustawie, zawiera projekt, opis wykonania oraz funkcjonowania wyrobu, a także:

- 1) ogólny opis typu;
- 2) projekt koncepcyjny oraz rysunki techniczne i schematy części, podzespołów oraz obwodów;
- 3) opisy i objaśnienia niezbędne do zrozumienia rysunków i schematów, o których mowa w pkt 2, oraz funkcjonowania wyrobu;
- 4) wykaz norm zharmonizowanych, o których mowa w art. 45, stosowanych w całości lub częściowo, oraz opisy rozwiązań zastosowanych celem spełnienia wymagań określonych w ustawie, jeżeli normy te nie zostały zastosowane;
- 5) wyniki dokonanych obliczeń konstrukcyjnych i przeprowadzonych badań, a także sprawozdania z badań i testów.

Art. 50. 1. Podczas badania typu WE jednostka notyfikowana jest obowiązana:

- 1) sprawdzić dokumentację techniczną oraz zweryfikować, czy typ został wyprodukowany zgodnie z tą dokumentacją i rozpoznać elementy, które zostały zaprojektowane zgodnie z odpowiednimi normami, o których mowa w art. 45, jak również te komponenty, które zostały zaprojektowane bez stosowania odpowiednich norm;
- 2) wykonać lub zlecić wykonanie odpowiednich badań i testów, aby stwierdzić, czy rozwiązania przyjęte przez producenta spełniają zasadnicze wymagania określone w ustawie, jeżeli normy, o których mowa w art. 45, nie zostały zastosowane;
- 3) wykonać lub zlecić wykonanie odpowiednich badań i testów, w celu stwierdzenia, czy odpowiednie normy zostały zastosowane prawidłowo, jeżeli producent zadeklarował ich stosowanie;
- 4) uzgodnić z wnioskodawcą miejsce przeprowadzenia koniecznych badań i testów.

2. Jeżeli typ spełnia wymagania określone w ustawie, jednostka notyfikowana wydaje wnioskodawcy świadectwo badania typu WE.

3. Świadectwo badania typu WE powinno zawierać nazwę i adres producenta, wyniki badań i informacje konieczne do identyfikacji zatwierdzonego typu. Kopie dokumentacji technicznej pozostawia się w jednostce notyfikowanej.

4. Jednostka notyfikowana, odmawiając wydania świadectwa badania typu WE, jest obowiązana przedstawić szczegółowe uzasadnienie tej odmowy.

5. Producent informuje jednostkę notyfikowaną o wszelkich zmianach zatwierdzonego wyrobu, jeżeli takie zmiany mogą mieć wpływ na jego zgodność z zasadniczymi wymaganiami lub zalecanymi warunkami stosowania tego wyrobu.

6. Wszelkie zmiany dokonywane w zatwierdzonym wyrobie wymagają dodatkowego ich zatwierdzenia przez jednostkę notyfikowaną. Dodatkowe zatwierdzenie jest wydawane w formie załącznika do pierwszego świadectwa badania typu WE.

Art. 51. 1. Jednostka notyfikowana przekazuje innym jednostkom notyfikowanym informacje dotyczące wydanych i wycofanych świadectw badania typu WE oraz załączników do nich.

2. Jednostka notyfikowana wycofuje świadectwo badania typu WE, jeżeli materiał wybuchowy przeznaczony do użytku cywilnego jest niezgodny z typem opisanym w tym świadectwie oraz wymaganiami ustawy.

3. Jednostki notyfikowane, które nie przeprowadziły badań, o których mowa w art. 46 pkt 1, mogą otrzymywać kopie świadectw tych badań oraz załączników do nich.

4. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel przechowuje kopie świadectw badań typu WE oraz dokumentacji technicznej przez okres co najmniej 10 lat od daty produkcji danego wyrobu.

5. W przypadku gdy producent, jego upoważniony przedstawiciel, nie mają siedziby na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, Republiki Turcji lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, obowiązek udostępniania dokumentacji technicznej spoczywa na osobie, która wprowadza dany wyrób do obrotu.

Art. 52. 1. Badanie zgodności z typem, o którym mowa w art. 46 pkt 1 lit. a, stanowi tę część procedury, przez którą producent lub jego upoważniony przedstawiciel zapewnia i oświadcza, że dane materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego są zgodne z typem opisanym w świadectwie badania typu WE i spełniają wymagania określone w ustawie. Producent umieszcza oznakowanie CE na tym materiale oraz sporządza pisemną deklarację zgodności.

2. Producent jest obowiązany podjąć wszelkie konieczne środki, aby zapewnić, że proces produkcji gwarantuje zgodność wyprodukowanego wyrobu z typem opisanym w świadectwie badania typu WE oraz z zasadniczymi wymaganiami określonymi w ustawie.

3. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel przechowuje kopię deklaracji zgodności przez okres co najmniej 10 lat od daty produkcji ostatniego wyrobu.

4. Przepis art. 50 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

5. Jednostka notyfikowana wybrana przez producenta prowadzi lub zleca przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 1, w określonych odstępach czasu. Odpowiednia próbka gotowych wyrobów pobrana na miejscu przez pracownika jednostki notyfikowanej jest poddawana badaniom i próbom określonym w

odpowiedniej normie lub normach, o których mowa w art. 45, albo w odrębnych przepisach. Jeżeli jedna lub więcej badanych próbek wyrobów nie spełnia wymagań, jednostka notyfikowana podejmuje odpowiednie działania.

6. W procesie produkcji producent zamieszcza na wyrobie symbol identyfikacyjny jednostki notyfikowanej na jej odpowiedzialność.

Art. 53. 1. System zapewnienia jakości produkcji jest procedurą, przez którą producent, który spełnia wymagania określone w ust. 2, zapewnia i oświadcza, że określone materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego są zgodne z typem opisanym w świadectwie badania typu WE i spełniają wymagania ustawy.

2. Producent zamieszcza oznakowanie CE na każdym materiale wybuchowym przeznaczonym do użytku cywilnego oraz sporządza pisemną deklarację zgodności. Obok oznakowania CE zamieszcza się symbol identyfikacyjny jednostki notyfikowanej odpowiedzialnej za kontrolę, o której mowa w art. 56 ust. 2.

3. Producent jest obowiązany stosować zatwierdzony system zapewnienia jakości produkcji, kontroli produktu finalnego i badań, o którym mowa w ust. 4–7 oraz w art. 56 i 57, poddawać się kontroli jednostki notyfikowanej, o której mowa w art. 56 ust. 2.

4. Producent składa do wybranej przez siebie jednostki notyfikowanej wnioski o przeprowadzenie oceny systemu jakości dla określonych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien zawierać informacje odnoszące się do danego rodzaju materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, należy załączyć:

- 1) dokumentację systemu zapewnienia jakości;
- 2) dokumentację techniczną dotyczącą zatwierdzonego typu oraz kopię świadectwa badania typu WE.

7. System zapewnienia jakości produkcji zapewnia zgodność materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego z typem opisanym w świadectwie badania typu WE oraz z wymaganiami określonymi w ustawie. Producent uwzględnione zasadnicze wymagania dokumentuje w systematyczny i uporządkowany sposób, w postaci pisemnych instrukcji.

8. Dokumentacja, o której mowa w ust. 7, zawiera opis:

- 1) celów zapewnienia jakości, struktury organizacyjnej, obowiązków kierownictwa w odniesieniu do jakości produkcji materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 2) technologii procesu produkcji, kontroli i zapewnienia jakości, procesów i systematycznych działań, które będą przeprowadzane;
- 3) badań i testów, które będą prowadzone przed, w czasie i po procesie produkcji, a także częstotliwość ich przeprowadzania;
- 4) sposobów dokumentowania kontroli jakości, takich jak: sprawozdania z kontroli, wyniki badań i wzorcowania, raporty dotyczące kwalifikacji zatrudnionych pracowników;
- 5) środków monitorowania, w celu osiągnięcia żądanej jakości materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, oraz skuteczności działania systemu kontroli jakości.

Art. 54. 1. Jednostka notyfikowana ocenia system zapewnienia jakości produkcji celem określenia, czy spełnia on wymagania, o których mowa w art. 53 ust. 7. Uznaje się, że systemy kontroli jakości, do których zostały zastosowane odpowiednie normy zharmonizowane, są zgodne z tymi wymaganiami.

2. Zespół audytorów, w którego skład wchodzi przynajmniej jedna osoba z doświadczeniem w zakresie oceny technologii danego wyrobu, dokonuje oceny systemu zapewnienia jakości produkcji w zakładzie producenta.

3. Zespół, o którym mowa w ust. 2, zawiadamia producenta o wyniku przeprowadzonego audytu i podjętej decyzji. Zawiadomienie powinno zawierać także wnioski z badań i należyście uzasadnioną decyzję dotyczącą oceny systemu zapewnienia jakości produkcji.

Art. 55. 1. Do obowiązków producenta należy:

- 1) wypełnianie zobowiązań wynikających z zatwierdzonego systemu zapewnienia jakości produkcji;
- 2) dbanie o skuteczne jego funkcjonowanie;
- 3) informowanie jednostki notyfikowanej, która zatwierdziła system zapewnienia jakości produkcji, o wszelkich proponowanych zmianach tego systemu.

2. Jednostka notyfikowana ocenia proponowane zmiany systemu zapewnienia jakości produkcji oraz decyduje, czy zmieniony system odpowiada wymaganiom, o których mowa w art. 53 ust. 7 i 8, lub czy jest wymagana jego ponowna ocena.

3. Jednostka notyfikowana zawiadamia producenta o wynikach oceny, o której mowa w ust. 2. Zawiadomienie powinno zawierać wnioski z badań i należycie uzasadnioną decyzję dotyczącą oceny systemu zapewnienia jakości produkcji.

Art. 56. 1. Jednostka notyfikowana sprawuje nadzór nad systemem zapewnienia jakości produkcji w celu upewnienia się, że producent należycie wypełnia zobowiązania wynikające z zatwierzonego systemu.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany w następujący sposób:

- 1) producent umożliwia dostęp jednostce notyfikowanej w celach kontrolnych do pomieszczeń produkcyjnych, kontrolnych, badawczych i magazynowych oraz przekazuje jej potrzebne informacje, a w szczególności:
  - a) dokumentację systemu kontroli jakości,
  - b) zapisy kontroli jakości – sprawozdania z kontroli oraz wyniki badań i wzorcowania, raporty dotyczące kwalifikacji zatrudnionych pracowników;
- 2) jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty, aby upewnić się, że producent utrzymuje i stosuje system zapewnienia jakości produkcji oraz udostępnia producentowi sprawozdania z tych audytów;
- 3) jednostka notyfikowana dodatkowo może przeprowadzać u producenta niezapowiedziane kontrole.

3. Podczas kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 3, jednostka notyfikowana może przeprowadzać badania lub zlecić ich przeprowadzenie, w celu zweryfikowania, czy system zapewnienia jakości produkcji funkcjonuje prawidłowo.

4. Jednostka notyfikowana przekazuje producentowi sprawozdanie z kontroli, o której mowa w ust. 2, oraz z przeprowadzonych badań.

5. Producent przechowuje do wglądu organów administracji rządowej, prokuratora lub sądu, przez okres co najmniej 10 lat od daty produkcji ostatniego wyrobu:

- 1) dokumentację załączoną do wniosku, o którym mowa w art. 53 ust. 4;
- 2) dokumentację dotyczącą zmian, o których mowa w art. 55 ust. 2;
- 3) decyzje i sprawozdania z przeprowadzonych audytów i kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 3 oraz w ust. 3, opracowane przez jednostkę notyfikowaną.

6. Jednostka notyfikowana przekazuje innym jednostkom notyfikowanym informacje dotyczące wydanych oraz cofniętych zatwierdzeń systemów zapewnienia jakości produkcji.

Art. 57. 1. System zapewnienia jakości wyrobu jest procedurą, przez którą producent, który wypełnia zobowiązania, o których mowa w ust. 3, zapewnia i oświadcza, że dane materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego są zgodne z typem opisanym w świadectwie badania typu WE.

2. Producent zamieszcza oznakowanie CE na każdym materiale wybuchowym przeznaczonym do użytku cywilnego oraz sporządza pisemną deklarację zgodności. Obok oznakowania CE zamieszcza się symbol identyfikacyjny jednostki notyfikowanej odpowiedzialnej za nadzór nad tym systemem.

3. Producent jest obowiązany stosować zatwierdzony system jakości kontroli gotowego materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego oraz badań, o których mowa w ust. 4 i 6, a także poddawać się kontroli.

4. Producent składa do wybranej przez siebie jednostki notyfikowanej wniosek o przeprowadzenie oceny systemu jakości kontroli określonych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien zawierać informacje odnoszące się do danego rodzaju materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, należy załączyć:

- 1) dokumentację systemu zapewnienia jakości wyrobu;
- 2) dokumentację techniczną należącą do zatwierdzonego typu oraz kopię świadectwa badania typu WE.

7. W ramach systemu zapewnienia jakości wyrobu materiał wybuchowy przeznaczony do użytku cywilnego jest poddawany odpowiednim badaniom, określonym w stosownych normach, o których mowa w art. 45, lub innym podobnym testom, celem zweryfikowania jego zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w ustawie.

Art. 58. 1. Producent dokumentuje, w systematyczny i uporządkowany sposób, uwzględnione przepisy i zasadnicze wymagania w postaci pisemnych instrukcji.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, powinna pozwolić na jednoznaczną interpretację procedur zapewnienia jakości, planów i zapisów kontroli jakości oraz zawierać w szczególności opisy:

- 1) celów kontroli jakości, struktury organizacyjnej, obowiązków kierownictwa w odniesieniu do jakości materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego;
- 2) badań i testów, które będą prowadzone po procesie produkcji;
- 3) środków monitorowania skuteczności działania systemu;
- 4) przeprowadzonych kontroli jakości – sprawozdań z kontroli oraz wyników badań i kalibrowania, raporty dotyczące kwalifikacji zaangażowanego personelu.

3. Przepis art. 54 stosuje się odpowiednio do oceny systemu jakości kontroli.

4. Przepisy art. 55 stosuje się odpowiednio do obowiązków producenta wynikających z zatwierdzonego systemu jakości kontroli.

5. Przepis art. 56 stosuje się odpowiednio do nadzoru sprawowanego przez jednostkę notyfikowaną nad systemem jakości kontroli.

Art. 59. 1. Sprawdzenie wyrobu, o którym mowa w art. 46 pkt 1 lit. d, jest procedurą, przez którą producent lub jego upoważniony przedstawiciel sprawdza i zaświadcza, że materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego są zgodne z typem opisanym w świadectwie badań typu WE i spełniają odpowiednie wymagania określone w ustawie.

2. Producent jest obowiązany do:

- 1) zapewnienia wszelkich koniecznych środków w procesie produkcji, aby proces ten zapewniał zgodność materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego z typem opisanym w świadectwie badania typu WE oraz z wymaganiami określonymi w ustawie, a także
- 2) umieszczania oznakowania CE na każdym z tych materiałów i sporządzania deklaracji zgodności.

3. Podczas sprawdzania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego jednostka notyfikowana przeprowadza odpowiednie badania i testy, w celu potwierdzenia zgodności tych materiałów z wymaganiami określonymi w ustawie, stosując metody, o których mowa w ust. 4. Producent lub jego upoważniony

przedstawiciel jest obowiązany do przechowywania kopii deklaracji zgodności przez okres co najmniej 10 lat od daty produkcji ostatniego wyrobu.

4. Sprawdzanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego przez ich badanie i testowanie jest procedurą, zgodnie z którą:

- 1) materiały te poddaje się indywidualnie badaniom oraz testom ustalonym w odpowiednich normach, o których mowa w art. 45, lub innym testom, celem sprawdzenia ich zgodności z odpowiednim typem i wymaganiami określonymi w ustawie;
- 2) jednostka notyfikowana zamieszcza lub powoduje zamieszczenie swojego symbolu identyfikacyjnego na każdym zatwierdzonym materiale wybuchowym przeznaczonym do użytku cywilnego i sporządza pisemny certyfikat zgodności na podstawie przeprowadzonych testów;
- 3) producent lub jego upoważniony przedstawiciel jest obowiązany do udostępnienia, na każde żądanie, certyfikatu zgodności wystawionego przez jednostkę notyfikowaną.

Art. 60. 1. Sprawdzanie jednostkowe jest procedurą, przez którą producent sprawdza i zaświadcza, że materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego, dla których został wydany certyfikat zgodności, są zgodne z odpowiednimi wymaganiami określonymi w ustawie. Producent umieszcza oznakowanie CE na tym materiale i sporządza deklarację zgodności.

2. Jednostka notyfikowana bada materiał wybuchowy przeznaczony do użytku cywilnego i przeprowadza badania określone w normach, o których mowa w art. 45, lub inne badania, celem potwierdzenia jego zgodności z odpowiednimi wymaganiami określonymi w ustawie.

3. Na podstawie pozytywnych wyników badań, o których mowa w ust. 2, jednostka notyfikowana zamieszcza lub powoduje zamieszczenie swojego symbolu identyfikacyjnego na dopuszczonym do obrotu materiale wybuchowym przeznaczonym do użytku cywilnego i sporządza deklarację zgodności.

4. Sporządzona przez producenta dokumentacja techniczna powinna umożliwiać dokonanie oceny zgodności materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego z wymaganiami określonymi w ustawie oraz powinna ułatwiać zrozumienie konstrukcji, metod produkcji i sposobu funkcjonowania tego materiału.

5. Dokumentacja, o której mowa w ust. 4, powinna zawierać:

- 1) ogólny opis typu;
- 2) projekt koncepcyjny i rysunki techniczne oraz schematy części, podzespołów, obwodów;
- 3) opisy i objaśnienia konieczne do zrozumienia rysunków technicznych, schematów oraz działania materiału wybuchowego przeznaczonego do użytku cywilnego lub systemu zabezpieczającego;
- 4) wykaz norm, o których mowa w art. 45, zastosowanych w całości lub częściowo, oraz opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia zasadniczych wymagań określonych w ustawie, jeżeli normy nie zostały zastosowane;
- 5) wyniki wykonanych obliczeń konstrukcyjnych, przeprowadzonych badań;
- 6) sprawozdania z badań i testów.

Art. 60a. Do prowadzenia kontroli spełniania przez materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego zasadniczych wymagań oraz do postępowań w sprawie wprowadzenia do obrotu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami stosuje się przepisy rozdziału 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

Art. 61. 1. Oznakowanie CE powinno być umieszczone na materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego w sposób widoczny, czytelny i trwały lub, jeżeli jest to niemożliwe, na przymocowanej do nich tabliczce znamionowej albo, jeżeli metody te nie są możliwe do zastosowania, na opakowaniu. Tabliczka znamionowa powinna być tak zaprojektowana, aby nie było możliwe jej ponowne użycie.

2. Zabrania się umieszczania na materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego napisów, które są podobne do oznakowania CE i mogą wprowadzać w błąd. Wszelkie inne oznaczenia mogą być umieszczane na tych materiałach pod warunkiem, że nie ograniczą one widoczności i czytelności tego oznakowania.

3. (uchylony).

Art. 62. (uchylony).

Rozdział 5a

Zasadnicze wymagania dla wprowadzanych do obrotu wyrobów pirotechnicznych oraz procedury oceny zgodności tych wyrobów

Art. 62a. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:

- 1) wyrobach pirotechnicznych widowiskowych – należy przez to rozumieć wyroby pirotechniczne przeznaczone do celów rozrywkowych;
- 2) wyrobach pirotechnicznych przeznaczonych do użytku teatralnego – należy przez to rozumieć wyroby pirotechniczne przeznaczone do wykorzystania na scenie wewnątrz lub na zewnątrz budynków, w tym w produkcji filmowej i telewizyjnej lub do podobnego użytku;
- 3) wyrobach pirotechnicznych do pojazdów – należy przez to rozumieć wyroby pirotechniczne będące elementami urządzeń bezpieczeństwa stosowanych w pojazdach zawierających materiały pirotechniczne wykorzystywane do uruchamiania tych lub innych urządzeń;
- 4) pozostałych wyrobach pirotechnicznych – należy przez to rozumieć wyroby pirotechniczne inne niż wyroby, o których mowa w pkt 1 i 2, stosowane w kolejnictwie, leśnictwie, lotnictwie, modelarstwie, ratownictwie, rolnictwie, żegludze oraz wyroby pirotechniczne do pojazdów;
- 5) wyrobach pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu – należy przez to rozumieć wyroby pirotechniczne, o których mowa w pkt 1–4, lub grupy takich wyrobów pirotechnicznych o podobnej konstrukcji i o podobnym działaniu, po raz pierwszy udostępniane, w celu dystrybucji lub wykorzystania, na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym przez producenta lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą.

Art. 62b. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do:

- 1) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do niehandlowego wykorzystania przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczną, Służbę Celną, Służbę

Więzienną, armie obcych państw przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z 2010 r. Nr 57, poz. 353 oraz z 2012 r. poz. 908);

- 2) wyposażenia morskiego, do którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o wyposażeniu morskim (Dz. U. Nr 93, poz. 899 oraz z 2011 r. Nr 228, poz. 1368);
- 3) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do wykorzystania w przemyśle lotniczym;
- 4) kapiszonów przeznaczonych do zabawek, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, dotyczących zasadniczych wymagań dla zabawek;
- 5) amunicji oraz amunicji ślepej.

Art. 62c. 1. Producent lub importer dokonuje klasyfikacji wyrobów pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu zgodnie z ich przeznaczeniem i poziomem stwarzanego przez nie zagrożenia, w tym poziomem natężenia emitowanego dźwięku, w następujący sposób:

- 1) wyroby pirotechniczne widowiskowe:
  - a) klasa 1: wyroby, które podczas działania charakteryzują się bardzo niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieistotnym poziomem natężenia emitowanego dźwięku, przeznaczone do użytku w budynkach oraz na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków,
  - b) klasa 2: wyroby, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także niskim poziomem natężenia emitowanego dźwięku, przeznaczone do użytku na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków,
  - c) klasa 3: wyroby, które podczas działania charakteryzują się średnim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieszkodliwym dla zdrowia ludzi poziomem natężenia emitowanego dźwięku, przeznaczone do użytku na dużych, otwartych przestrzeniach na zewnątrz budynków,

- d) klasa 4: wyroby, które podczas działania charakteryzują się wysokim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieszkodliwym dla zdrowia ludzi poziomem natężenia emitowanego dźwięku, określane również jako wyroby pirotechniczne widowiskowe do zastosowań profesjonalnych, przeznaczone do obsługi i użytku wyłącznie przez osoby posiadające wiedzę specjalistyczną;
- 2) wyroby pirotechniczne przeznaczone do użytku teatralnego:
  - a) klasa T1: wyroby, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska,
  - b) klasa T2: wyroby przeznaczone do obsługi i użytku wyłącznie przez osoby posiadające wiedzę specjalistyczną;
- 3) pozostałe wyroby pirotechniczne:
  - a) klasa P1: wyroby, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska,
  - b) klasa P2: wyroby przeznaczone do obsługi i użytku wyłącznie przez osoby posiadające wiedzę specjalistyczną.

2. Osobą posiadającą wiedzę specjalistyczną jest osoba, która uzyskała zaświadczenie potwierdzające przygotowanie zawodowe, o którym mowa w art. 20 ust. 1.

3. Jednostka notyfikowana potwierdza klasyfikację, o której mowa w ust. 1, w ramach dokonywania oceny zgodności.

Art. 62d. 1. Producent wyrobów pirotechnicznych jest obowiązany zapewnić, aby wyroby pirotechniczne wprowadzane do obrotu były zgodne z zasadniczymi wymaganiami.

2. W przypadku gdy producent wyrobów pirotechnicznych nie posiada siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, importer wyrobów pirotechnicznych jest obowiązany zapewnić, że producent realizuje obowiązki wynikające z ustawy lub że zostaną one zrealizowane przez samego importera.

3. Producent wyrobów pirotechnicznych:

- 1) przedkłada wyrób pirotechniczny jednostce notyfikowanej, która przeprowadza ocenę zgodności tego wyrobu z zasadniczymi wymaganiami;

2) umieszcza na wyrobie pirotechnicznym oznakowanie CE i etykietę.

Art. 62e. 1. Wyroby pirotechniczne wprowadzane do obrotu podlegają kontroli w zakresie spełniania przez nie zasadniczych wymagań.

2. Kontrolę spełniania przez wyroby pirotechniczne wprowadzane do obrotu zasadniczych wymagań prowadzą:

- 1) wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej – w zakresie wyrobów pirotechnicznych klas 1–4;
- 2) inspektorzy pracy – w zakresie wyrobów pirotechnicznych klas T1, T2, P1 i P2.

3. Kontrolę bezpieczeństwa przewozu wyrobów pirotechnicznych przeprowadza się na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.

4. (uchylony).

5. Właściwy komendant powiatowy (miejski) Policji lub komendant straży gminnej (miejskiej) jest obowiązany do zapewnienia pomocy organom, o których mowa w ust. 2, w toku wykonywania czynności kontrolnych.

6. Postępowania w sprawach dotyczących wyrobów pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu niespełniających zasadniczych wymagań prowadzą:

- 1) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w zakresie wyrobów pirotechnicznych klas 1–4;
- 2) okręgowi inspektorzy pracy – w zakresie wyrobów pirotechnicznych klas T1, T2, P1 i P2.

7. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sporządza corocznie, za poprzedni rok kalendarzowy, informację o prowadzonych działaniach w zakresie kontroli wyrobów pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu i przekazuje ją Komisji Europejskiej.

Art. 62f. 1. Wyroby pirotechniczne muszą:

- 1) być zaprojektowane i wytworzone w taki sposób, aby przy zastosowaniu odpowiednich technologii mogły zostać unieszkodliwione w sposób minimalnie uciążliwy dla środowiska;
- 2) być badane w rzeczywistych warunkach ich używania; jeżeli nie jest możliwe przeprowadzenie badania w warunkach laboratoryjnych, należy je

przeprowadzić w takich warunkach, w jakich wyrób pirotechniczny ma być używany;

- 3) działać prawidłowo, gdy używa się ich zgodnie z przeznaczeniem.

2. Do wyrobów pirotechnicznych należy dołączyć, sporządzone w języku polskim:

- 1) instrukcję obsługi wyrobu pirotechnicznego zawierającą, w miarę potrzeby, oznaczenia dotyczące bezpiecznego przewozu, przechowywania, używania i unieszkodliwiania tych wyrobów, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia bezpiecznych odległości użytkownika od używanych wyrobów pirotechnicznych;
- 2) informacje o urządzeniach i akcesoriach potrzebnych do bezpiecznego działania tych wyrobów oraz instrukcje ich obsługi.

3. Materiał pirotechniczny musi być umieszczony w wyrobach pirotechnicznych w trakcie ich przechowywania, transportu oraz użytkowania, o ile instrukcja obsługi wyrobu pirotechnicznego nie przewiduje inaczej.

Art. 62g. Podczas przeprowadzania badania wyrobu pirotechnicznego należy zbadać następujące jego właściwości oraz parametry techniczne:

- 1) zgodność wyrobu pirotechnicznego z rysunkiem konstrukcyjnym, z uwzględnieniem jego struktury i charakterystycznych właściwości, masy i ilościowego składu chemicznego stosowanego w wyrobie materiału pirotechnicznego oraz wymiarów;
- 2) stabilność fizyczną i chemiczną wyrobu pirotechnicznego podczas jego przechowywania i transportu;
- 3) możliwość bezpiecznego przechowywania, transportu oraz używania wyrobu pirotechnicznego;
- 4) stabilność chemiczną i termiczną zawartych w wyrobie pirotechnicznym materiałów pirotechnicznych;
- 5) odporność na działanie wody, jeżeli wyrób pirotechniczny ma być używany w warunkach wilgotnych lub w wodzie, a jej oddziaływanie może mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo lub niezawodność jego działania;
- 6) odporność na działanie niskich i wysokich temperatur, jeżeli przewiduje się przechowywanie lub używanie wyrobu pirotechnicznego w takich temperaturach, a chłodzenie lub ogrzewanie poszczególnych składników lub

całego wyrobu może mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo i niezawodność jego działania;

- 7) środki bezpieczeństwa mające na celu zapobieganie przedwczesnemu lub niezamierzonemu zapłonowi lub wybuchowi;
- 8) odporność wyrobu pirotechnicznego i jego opakowania, a także innych części składowych na pogorszenie się jakości tego wyrobu w przewidzianych w instrukcji obsługi tego wyrobu warunkach jego składowania.

Art. 62h. 1. Wyroby pirotechniczne wprowadzane do obrotu nie mogą zawierać materiałów wybuchowych detonujących innych niż proch dymny i mieszanki rozbłyiskowe.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wyrobów pirotechnicznych klas P1, P2, T2 oraz wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy 4 spełniających następujące warunki:

- 1) z wyrobu nie można łatwo wydobyć materiału wybuchowego detonującego;
- 2) w przypadku wyrobów pirotechnicznych klasy P1 – wyrób nie może:
  - a) działać w sposób detonacyjny,
  - b) inicjować wybuchu wtórnych materiałów wybuchowych – w formie, w jakiej został zaprojektowany i wytworzony;
- 3) w przypadku wyrobów pirotechnicznych klas 4, T2 i P2 – wyrób jest zaprojektowany i przeznaczony do działania w sposób niedetonacyjny albo, jeśli jest przeznaczony do detonowania, nie może, w formie, w jakiej został zaprojektowany i wytworzony, inicjować wybuchu wtórnych materiałów wybuchowych.

Art. 62i. 1. Wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 1 muszą spełniać następujące warunki:

- 1) bezpieczna odległość dla użytkownika w trakcie działania wyrobu pirotechnicznego widowiskowego musi wynosić co najmniej 1 m; w przypadkach uzasadnionych wymaganiami bezpieczeństwa odległość ta może być mniejsza;
- 2) maksymalny poziom natężenia emitowanego dźwięku nie może przekraczać 120 dB (A, imp) lub równoważnego poziomu natężenia dźwięku mierzonego inną odpowiednią metodą, w bezpiecznej dla użytkownika odległości;

3) masa piorunianu srebra w trzaskających kulkach nie może przekraczać 2,5 mg.

2. Do klasy 1 wyrobów pirotechnicznych widowiskowych nie zalicza się petard, baterii petard, petard błyskowych i baterii petard błyskowych.

3. Wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 2 muszą spełniać następujące warunki:

1) bezpieczna odległość dla użytkownika w trakcie działania wyrobu pirotechnicznego widowiskowego musi wynosić co najmniej 8 m; w przypadkach uzasadnionych wymaganiami bezpieczeństwa odległość ta może być mniejsza;

2) maksymalny poziom natężenia emitowanego dźwięku nie może przekraczać 120 dB (A, imp) lub równoważnego poziomu natężenia emitowanego dźwięku mierzonego inną odpowiednią metodą, w bezpiecznej dla użytkownika odległości.

4. Wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 3 muszą spełniać następujące warunki:

1) bezpieczna odległość dla użytkownika w trakcie działania wyrobu pirotechnicznego widowiskowego musi wynosić co najmniej 15 m; w przypadkach uzasadnionych wymaganiami bezpieczeństwa odległość ta może być mniejsza;

2) maksymalny poziom natężenia emitowanego dźwięku nie może przekraczać 120 dB (A, imp) lub równoważnego poziomu natężenia emitowanego dźwięku mierzonego inną odpowiednią metodą, w bezpiecznej dla użytkownika odległości.

Art. 62j. 1. Wyroby pirotechniczne widowiskowe mogą być skonstruowane wyłącznie z materiałów ograniczających do minimum zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska spowodowane rozrzutem odłamków powstających w trakcie ich działania.

2. Sposób zapłonu wyrobu pirotechnicznego widowiskowego musi być określony na etykiecie lub w instrukcji obsługi.

3. Wyroby pirotechniczne widowiskowe użytkowane zgodnie z instrukcją obsługi nie mogą działać w sposób inny niż opisany przez producenta.

4. Wyroby pirotechniczne widowiskowe klas 1, 2 i 3 muszą być zabezpieczone przed przypadkowym zapłonem za pomocą osłony lub opakowania. Wyroby

pirotechniczne widowiskowe klasy 4 muszą być zabezpieczone przed przypadkowym zapłonem w sposób określony przez producenta.

5. Na wyrobach pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu producent umieszcza w sposób widoczny, czytelny i nieusuwalny oznakowanie CE.

6. Etykiety umieszczane na wyrobach pirotechnicznych, z wyjątkiem wyrobów pirotechnicznych do pojazdów, muszą zawierać co najmniej:

- 1) nazwę i adres producenta lub, w przypadku gdy producent nie posiada siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nazwę producenta oraz nazwę i adres importera;
- 2) nazwę oraz określenie typu wyrobu pirotechnicznego;
- 3) wskazanie wymagań dostępności dla użytkowników, w tym oznaczenia klasy wyrobu pirotechnicznego;
- 4) określenie rodzaju miejsc, w których jest dozwolone używanie wyrobu pirotechnicznego;
- 5) instrukcję obsługi wyrobu pirotechnicznego;
- 6) wskazanie roku produkcji wyrobu pirotechnicznego widowiskowego klas 3 i 4;
- 7) w uzasadnionych przypadkach określenie minimalnej bezpiecznej dla użytkownika wyrobu pirotechnicznego odległości używania tego wyrobu;
- 8) określenie ilości netto materiału pirotechnicznego.

7. Etykiety umieszczane na wyrobach pirotechnicznych do pojazdów muszą zawierać:

- 1) nazwę i adres lub dane identyfikacyjne producenta lub, w przypadku gdy producent nie posiada siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nazwę i adres importera;
- 2) nazwę i określenie rodzaju wyrobu pirotechnicznego;
- 3) instrukcję bezpieczeństwa.

8. W przypadku gdy na wyrobie pirotechnicznym wprowadzanym do obrotu nie ma miejsca na umieszczenie na nim etykiety, informacje, o których mowa w ust. 6, należy umieścić na opakowaniu tego wyrobu.

9. Do wyrobów pirotechnicznych, o których mowa w art. 62a pkt 3, dołącza się karty charakterystyki, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.).

10. Przepisów ust. 5–7 nie stosuje się do wyrobów pirotechnicznych prezentowanych podczas targów, wystaw i pokazów w celach handlowych ani do wyrobów pirotechnicznych wytworzonych w celu prowadzenia prac badawczo-rozwojowych oraz prób, o ile na wyrobie pirotechnicznym w sposób widoczny umieszczona będzie informacja, że wyroby te nie będą sprzedawane, dopóki producent nie doprowadzi do zgodności tych wyrobów z zasadniczymi wymaganiami.

Art. 62k. 1. Pozostałe wyroby pirotechniczne projektuje się w taki sposób, aby ograniczyć do minimum:

- 1) zagrożenie życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska podczas ich używania zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 2) ryzyko dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska spowodowane rozrzutem odłamków w razie przypadkowego zapłonu.

2. Sposób zapłonu pozostałych wyrobów pirotechnicznych musi być określony na widocznej etykiecie lub w instrukcji obsługi.

3. Pozostałe wyroby pirotechniczne, używane zgodnie z instrukcją ich obsługi, muszą działać prawidłowo do daty ich ważności określonej przez producenta.

Art. 62l. 1. Zapalniki muszą zapewnić prawidłowy zapłon wyrobów pirotechnicznych i posiadać wystarczającą zdolność do takiego zapłonu w warunkach ich używania przewidzianych w instrukcji obsługi.

2. Zapalniki należy chronić przed wyładowaniami elektrostatycznymi w normalnych warunkach ich przechowywania i używania, przewidzianych w instrukcji obsługi.

3. Zapalniki elektryczne należy chronić przed promieniowaniem elektromagnetycznym, działaniem fal radiowych oraz prądami błądzącymi w normalnych warunkach ich przechowywania i używania, przewidzianych w instrukcji obsługi.

4. Osłony zapalników muszą mieć wytrzymałość mechaniczną wystarczającą do ochrony zawartego w nich materiału pirotechnicznego przy poddaniu ich obciążeniom mechanicznym przewidzianym w instrukcji obsługi.

5. Czas spalania zapalników musi być określony w instrukcji obsługi wyrobu pirotechnicznego.

6. Charakterystyki elektryczne zapalników elektrycznych, w tym natężenie prądu niepowodujące zapłonu, natężenie prądu powodujące zapłon, ewentualny czas opóźnienia zapłonu oraz opór elektryczny, muszą być określone w instrukcji obsługi wyrobu pirotechnicznego.

7. Przewody zapalników elektrycznych muszą posiadać wystarczającą izolację elektryczną, wytrzymałość mechaniczną oraz muszą zapewniać niezawodne połączenie z zapalnikiem w stopniu gwarantującym bezpieczeństwo podczas ich stosowania zgodnie z instrukcją obsługi wyrobu pirotechnicznego.

Art. 62m. Wyroby pirotechniczne poddaje się, w zależności od potrzeb, następującym procedurom oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami:

- 1) badaniu typu WE (moduł B) – wykonywanemu w sposób określony w art. 62n oraz zależnie od wyboru producenta:
  - a) badaniu zgodności z typem (moduł C) – wykonywanemu w sposób określony w art. 62o,
  - b) procedurze zapewnienia jakości produkcji (moduł D) – przeprowadzanej w sposób określony w art. 62p, zwanej dalej „systemem zapewnienia jakości produkcji”,
  - c) procedurze zapewnienia jakości wyrobu (moduł E) – przeprowadzanej w sposób określony w art. 62r, zwanej dalej „systemem zapewnienia jakości wyrobu”;
- 2) sprawdzaniu jednostkowemu (moduł G) – wykonywanemu w sposób określony w art. 62s;
- 3) systemem pełnego zapewniania jakości (moduł H), o którym mowa w art. 62t – w zakresie dotyczącym wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy 4.

Art. 62n. 1. Badanie typu WE jest procedurą, poprzez którą jednostka notyfikowana sprawdza i deklaruje, że próbka reprezentatywna badanego rodzaju wyrobu pirotechnicznego spełnia zasadnicze wymagania.

2. Wniosek o przeprowadzenie badania typu WE producent składa w wybranej jednostce notyfikowanej.

3. Wniosek musi zawierać:

- 1) nazwę i adres producenta wyrobu pirotechnicznego takiego wyrobu;
- 2) pisemne oświadczenie, że taki sam wniosek nie został złożony w innej jednostce notyfikowanej;
- 3) dokumentację techniczną, o której mowa w ust. 5.

4. Wnioskodawca musi udostępnić jednostce notyfikowanej próbkę reprezentatywną badanego rodzaju wyrobu pirotechnicznego, zwaną dalej „typem”. Jednostka notyfikowana może zażądać kolejnych próbek reprezentatywnych, jeżeli są one potrzebne do przeprowadzenia programu badań.

5. Dokumentacja techniczna musi pozwolić na dokonanie oceny zgodności wyrobu pirotechnicznego z zasadniczymi wymaganiami. Dokumentacja techniczna musi, w zakresie istotnym dla dokonania tej oceny, zawierać projekt, dane dotyczące wytworzenia i działania wyrobu pirotechnicznego oraz:

- 1) ogólny opis typu;
- 2) projekt koncepcyjny – w szczególności rysunki techniczne i schematy części, podzespołów oraz obwodów;
- 3) opisy i objaśnienia niezbędne do odczytania rysunków technicznych i schematów;
- 4) opis działania wyrobu pirotechnicznego;
- 5) wykaz norm zharmonizowanych stosowanych w całości lub częściowo oraz opisy rozwiązań zastosowanych w celu spełnienia zasadniczych wymagań, jeżeli normy zharmonizowane nie zostały zastosowane;
- 6) wyniki dokonanych obliczeń konstrukcyjnych i przeprowadzonych badań;
- 7) sprawozdania z badań.

6. Jednostka notyfikowana:

- 1) sprawdza, czy typ został wytworzony zgodnie z dokumentacją techniczną;
- 2) wykonuje lub zleca wykonanie badań i testów niezbędnych do sprawdzenia, czy rozwiązania przyjęte przez producenta spełniają zasadnicze wymagania w przypadku, gdy normy zharmonizowane nie zostały zastosowane;
- 3) wykonuje lub zleca wykonanie badań i testów niezbędnych do sprawdzenia, czy producent zastosował odpowiednie normy zharmonizowane;

4) uzgadnia z wnioskodawcą miejsce przeprowadzenia badań i testów.

7. Jeżeli typ spełnia zasadnicze wymagania, jednostka notyfikowana wydaje wnioskodawcy certyfikat badania typu WE. Certyfikat ten musi zawierać nazwę i adres producenta, wyniki badań i informacje niezbędne dla identyfikacji zatwierdzonego typu. Do certyfikatu załącza się wykaz odpowiednich części dokumentacji technicznej i przechowuje się jego kopię.

8. W przypadku gdy jednostka notyfikowana odmawia wydania certyfikatu badania typu WE, uzasadnia przyczynę odmowy oraz poucza o możliwości zwrócenia się o ponowne rozpatrzenie wniosku.

9. Wnioskodawca powiadamia jednostkę notyfikowaną, która posiada dokumentację techniczną dotyczącą certyfikatu badania typu WE, o zmianach wprowadzonych lub planowanych do wprowadzenia do zatwierdzonego wyrobu, jeżeli zmiany te mogą mieć wpływ na zgodność wyrobu z zasadniczymi wymaganiami lub warunkami dotyczącymi jego używania. Jednostka notyfikowana przeprowadza dodatkowe zatwierdzenie wyrobu pirotechnicznego oraz wystawia dokument uzupełniający do wydanego certyfikatu badania typu WE.

10. W przypadku gdy producent nie posiada siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przechowywanie i udostępnianie dokumentacji technicznej wyrobu pirotechnicznego należy do osoby, która wprowadza dany wyrób pirotechniczny do obrotu.

11. Producent przechowuje wraz z dokumentacją techniczną kopie certyfikatów badania typu WE i uzupełnień do nich przez okres co najmniej 10 lat od daty wytworzenia ostatniego wyrobu pirotechnicznego.

Art. 62o. 1. Badanie zgodności z typem jest procedurą, poprzez którą producent zapewnia i deklaruje, że dany wyrób pirotechniczny jest zgodny z typem opisanym w certyfikacie badania typu WE i spełnia zasadnicze wymagania, które mają do niego zastosowanie. Producent umieszcza oznakowanie CE na wyrobie pirotechnicznym i sporządza pisemną deklarację zgodności.

2. Producent musi podjąć wszelkie konieczne działania w celu zapewnienia, aby proces wytwarzania wyrobów pirotechnicznych gwarantował zgodność

wytworzonego wyrobu pirotechnicznego z typem opisanym w certyfikacie badania typu WE oraz z zasadniczymi wymaganiami.

3. Do badania zgodności z typem przepis art. 62n ust. 10 stosuje się odpowiednio.

4. Producent musi przechowywać kopie deklaracji zgodności przez okres co najmniej 10 lat od momentu wytworzenia ostatniego wyrobu pirotechnicznego.

5. Jednostka notyfikowana wybrana przez producenta wykonuje badania lub podejmuje działania mające na celu wykonanie badań wyrobu pirotechnicznego w określonych odstępach czasu. Próbką reprezentatywna wyrobów pirotechnicznych pobrana u producenta przez jednostkę notyfikowaną musi zostać poddana odpowiednim badaniom i testom, określonym w normach zharmonizowanych lub równoważnym, w celu sprawdzenia zgodności tych wyrobów z zasadniczymi wymaganiami. W przypadku gdy co najmniej jedna zbadana próbka wyrobu pirotechnicznego nie spełnia zasadniczych wymagań, jednostka notyfikowana podejmuje odpowiednie działania.

6. Producent w trakcie procesu wytwarzania wyrobów pirotechnicznych umieszcza na każdym egzemplarzu wyrobu pirotechnicznego numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, na jej odpowiedzialność.

Art. 62p. 1. System zapewnienia jakości produkcji jest procedurą, poprzez którą producent wypełniający zobowiązania, o których mowa w ust. 3, zapewnia i deklaruje, że dane wyroby pirotechniczne są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu WE i spełniają zasadnicze wymagania. Producent umieszcza oznakowanie CE na każdym wyrobie pirotechnicznym i sporządza pisemną deklarację zgodności.

2. Obok oznakowania CE producent umieszcza numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej odpowiedzialnej za kontrole, o których mowa w ust. 15.

3. Producent stosuje zatwierdzony system zapewnienia jakości produkcji, kontroli produktu końcowego i badań, o którym mowa w ust. 7. Producent podlega kontroli, o której mowa w ust. 15–18.

4. Producent stosując system zapewnienia jakości produkcji, składa w jednostce notyfikowanej wniosek o przeprowadzenie oceny tego systemu w stosunku do określonych we wniosku wyrobów pirotechnicznych.

5. Wniosek musi zawierać informacje dotyczące danej klasy wyrobów pirotechnicznych będących przedmiotem wniosku.

6. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) dokumentację systemu zapewnienia jakości produkcji;
- 2) dokumentację techniczną zatwierdzonego typu;
- 3) kopię certyfikatu badania typu WE.

7. System zapewnienia jakości produkcji musi gwarantować zgodność wyrobu z typem opisanym w certyfikacie badania typu WE oraz z zasadniczymi wymaganiami, które dotyczą tego wyrobu.

8. Producent dokumentuje, w systematyczny i uporządkowany sposób, wszystkie elementy, wymagania i przepisy, które zastosował, w formie spisanych zasad postępowania, procedur i instrukcji.

9. Dokumentacja systemu zapewnienia jakości produkcji musi umożliwiać jednoznaczną interpretację programów zapewnienia jakości, planów, instrukcji i zapisów związanych z systemem zapewnienia jakości produkcji. Dokumentacja ta w szczególności musi zawierać opis:

- 1) celów dotyczących jakości oraz struktury organizacyjnej, zakresu odpowiedzialności i uprawnień producenta w odniesieniu do jakości wyrobów pirotechnicznych;
- 2) procesów wytwarzania, technik zarządzania jakością i technik zapewnienia jakości, procesów i systematycznych działań, które będą stosowane;
- 3) badań i testów, które będą przeprowadzane przed wytwarzaniem, podczas wytwarzania i po jego zakończeniu, oraz częstotliwość ich przeprowadzania;
- 4) zapisów dotyczących jakości produkcji wyrobów pirotechnicznych, takich jak sprawozdania z kontroli oraz dane uzyskane podczas badań, dane dotyczące wzorcowania, a także protokoły dotyczące kwalifikacji pracowników przeprowadzających badania i testy;
- 5) środków monitorujących osiągnięcie wymaganej jakości wyrobów pirotechnicznych oraz skuteczności funkcjonowania systemu zapewnienia jakości produkcji tych wyrobów.

10. Jednostka notyfikowana ocenia system zapewnienia jakości produkcji w celu stwierdzenia, czy spełnia on wymagania, o których mowa w ust. 7–9. Systemy

zapewnienia jakości produkcji, które stosują odpowiednie normy zharmonizowane, muszą spełniać te wymagania.

11. W skład zespołu audytorów dokonujących oceny, o której mowa w ust. 10, musi wchodzić co najmniej 1 osoba posiadająca doświadczenie w ocenie technologii danego wyrobu pirotechnicznego.

12. Jednostka notyfikowana dokonuje oceny systemu zapewnienia jakości produkcji oraz przeprowadza kontrole w zakładzie producenta. Wyniki przeprowadzonej oceny zawierające wyniki badań, jednostka notyfikowana przekazuje producentowi.

13. Producent musi zobowiązać się do wypełniania zobowiązań wynikających z zatwierzonego systemu zapewnienia jakości produkcji oraz utrzymywania go na właściwym i skutecznym poziomie, a także informować jednostkę notyfikowaną, która zatwierdziła ten system, o każdej proponowanej jego zmianie.

14. Jednostka notyfikowana ocenia proponowane zmiany i decyduje, czy zmieniony system zapewnienia jakości produkcji spełnia wymagania, o których mowa w ust. 7–9, czy też jest wymagana ponowna jego ocena. Wyniki przeprowadzonej oceny wraz z wynikami badań przekazuje niezwłocznie producentowi.

15. Jednostka notyfikowana kontroluje system zapewnienia jakości produkcji w celu upewnienia się, że producent należycie wypełnia zobowiązania wynikające z zatwierzonego systemu zapewnienia jakości.

16. Producent umożliwia jednostce notyfikowanej, w celu przeprowadzenia kontroli, dostęp do pomieszczeń wytwórczych, kontroli jakości, badawczych i magazynowych oraz przekazuje niezbędne informacje, a w szczególności udostępnia:

- 1) dokumentację dotyczącą systemu zapewnienia jakości produkcji;
- 2) zapisy związane z systemem, o którym mowa w pkt 1, takie jak sprawozdania z kontroli, dane uzyskane podczas badań, dane dotyczące wzorcowania, a także dane dotyczące kwalifikacji pracowników przeprowadzających badania i testy.

17. Jednostka notyfikowana przeprowadza okresowe audyty w celu upewnienia się, że producent utrzymuje i stosuje system zapewnienia jakości produkcji oraz przekazuje producentowi sprawozdania z tych audytów.

18. Jednostka notyfikowana może dodatkowo przeprowadzać nieplanowane kontrole u producenta. Podczas tych kontroli może przeprowadzać badania lub zlecać ich przeprowadzenie w celu zweryfikowania, czy system zapewnienia jakości produkcji funkcjonuje prawidłowo. Jednostka notyfikowana przekazuje producentowi sprawozdanie z kontroli i badań, jeżeli badania takie przeprowadzono.

19. Producent przechowuje, przez okres co najmniej 10 lat od daty wytworzenia lub wprowadzenia do obrotu ostatniego wyrobu:

- 1) dokumentację, o której mowa w ust. 6 pkt 1 i 2;
- 2) dokumentację dotyczącą zmiany zatwierdzonego systemu zapewnienia jakości produkcji.

20. Jednostka notyfikowana przekazuje pozostałym jednostkom notyfikowanym informacje dotyczące wydanych lub cofniętych zatwierdzeń systemów zapewnienia jakości produkcji.

Art. 62r. 1. System zapewnienia jakości wyrobu jest procedurą, poprzez którą producent spełniający zobowiązania, o których mowa w art. 62p ust. 3, zapewnia i deklaruje, że badane wyroby pirotechniczne są zgodne z typem opisanym w certyfikacie badania typu WE.

2. Przepisy art. 62p ust. 3–20 stosuje się odpowiednio do systemu zapewnienia jakości wyrobu.

Art. 62s. 1. Sprawdzanie jednostkowe jest procedurą, poprzez którą producent zapewnia i deklaruje, że wyrób pirotechniczny, dla którego wydano certyfikat badania typu WE, jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami. Producent umieszcza oznakowanie CE na wyrobie i sporządza pisemną deklarację zgodności.

2. Jednostka notyfikowana bada wyrób pirotechniczny i przeprowadza badania wymienione w normach zharmonizowanych lub równoważne badania w celu potwierdzenia zgodności wyrobu z zasadniczymi wymaganiami.

3. Jednostka notyfikowana umieszcza swój numer identyfikacyjny lub zleca jego umieszczenie na zatwierdzonym wyrobie pirotechnicznym oraz wystawia certyfikat zgodności dotyczący przeprowadzonych badań.

4. Dokumentacja techniczna musi umożliwić ocenę zgodności wyrobu pirotechnicznego z zasadniczymi wymaganiami oraz odczytanie projektu, procesu wytwarzania i działania wyrobu pirotechnicznego, a także zawierać:

- 1) opis typu;
- 2) projekt i rysunki techniczne oraz schematy części, podzespołów i obwodów;
- 3) opisy i objaśnienia niezbędne do odczytania projektów oraz rysunków technicznych, schematów części, podzespołów oraz obwodów;
- 4) opis działania wyrobu pirotechnicznego;
- 5) wykaz norm zharmonizowanych, stosowanych w całości lub częściowo oraz, w przypadku niezastosowania tych norm, przyjęte opisy rozwiązań w celu spełnienia zasadniczych wymagań;
- 6) wyniki obliczeń konstrukcyjnych i przeprowadzonych badań;
- 7) sprawozdania z badań.

Art. 62t. 1. Pełne zapewnianie jakości wyrobu jest procedurą, poprzez którą producent spełniający wymagania określone w art. 62p ust. 3 zapewnia i deklaruje, że wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 4 spełniają zasadnicze wymagania.

2. Przepisy art. 62p ust. 7, 8, 10–15 i 17–20 stosuje się odpowiednio do pełnego zapewniania jakości wyrobu.

3. Producent składa w jednostce notyfikowanej wniosek o ocenę systemu zapewniania jakości. Wniosek musi zawierać:

- 1) informacje o przewidzianej klasie wyrobu pirotechnicznego będącego przedmiotem wniosku;
- 2) dokumentację dotyczącą systemu zapewniania jakości.

4. Dokumentacja systemu pełnego zapewniania jakości musi umożliwiać jednoznaczną interpretację programów i planów jakości, instrukcji i sprawozdań dotyczących jakości oraz zawierać w szczególności opis:

- 1) celów dotyczących jakości oraz struktury organizacyjnej, obowiązków i uprawnień producenta w odniesieniu do projektu i jakości wyrobu pirotechnicznego;
- 2) specyfikacji technicznych i konstrukcyjnych, łącznie z zastosowanymi normami, a także, w przypadku gdy normy zharmonizowane nie zostały w pełni zastosowane, opis środków, które będą stosowane w celu spełnienia zasadniczych wymagań;

- 3) techniki kontroli i sprawdzania gotowego wyrobu pirotechnicznego, procedur i systematycznych działań, które będą stosowane podczas wytwarzania wyrobu pirotechnicznego zaklasyfikowanego do określonej klasy;
- 4) odpowiednich technologii wytwarzania, kontroli jakości i zapewniania jakości, zastosowanych procedur i systematycznych działań;
- 5) kontroli, które będą przeprowadzane przed wytworzeniem, w trakcie wytwarzania i po wytworzeniu, a także częstotliwość ich przeprowadzania;
- 6) zapisów dotyczących jakości, takich jak: protokoły kontroli jakości, wyniki badań, dane dotyczące wzorcowania, a także protokoły dotyczące kwalifikacji lub uprawnień pracowników przeprowadzających badania i testy;
- 7) środków monitorujących osiągnięcie wymaganej jakości i projektowania wyrobu oraz skuteczności funkcjonowania systemu pełnego zapewniania jakości.

5. Producent umożliwia jednostce notyfikowanej dostęp do stanowisk projektowania, wytwarzania, kontroli jakości, badania i magazynowania w celu dokonania kontroli oraz dostarcza wszelkie niezbędne informacje, a w szczególności:

- 1) dokumentację systemu pełnego zapewniania jakości;
- 2) zapisy dotyczące systemu zapewniania jakości w dziedzinie badań i rozwoju, takie jak: wyniki analiz, obliczeń i badań;
- 3) zapisy dotyczące systemu pełnego zapewniania jakości w dziedzinie produkcji, takie jak: sprawozdania z kontroli jakości, dane uzyskane podczas badań, dane dotyczące wzorcowania, a także protokoły dotyczące kwalifikacji lub uprawnień pracowników przeprowadzających badania i testy.

Art. 62u. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszego rozdziału stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia o systemie oceny zgodności.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 63 Kto dokonuje przemieszczenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego albo amunicji bez wymaganej zgody, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 3.

Art. 64. W razie skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 63, sąd orzeka przepadek materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, amunicji, a także innych przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do

popelnienia przestępstwa albo pochodzących bezpośrednio z przestępstwa, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.

Art. 65. 1. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli przez uprawnione organy w zakresie przechowywania, posiadania, używania lub przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w ust. 1 następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 66. (pominięty).¹¹⁾

Art. 67. (pominięty).

Art. 68. (pominięty).

Art. 69. (pominięty).

Art. 70. (pominięty).

Art. 71. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej czynności wykonywane przez organy kontroli granicznej i celnej, o których mowa w art. 30 ust. 1 i 2, nie są czynnościami z zakresu kontroli ruchu granicznego albo kontroli celnej.

Art. 72. Przepisy rozdziałów 3–5 stosuje się od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

Art. 73. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

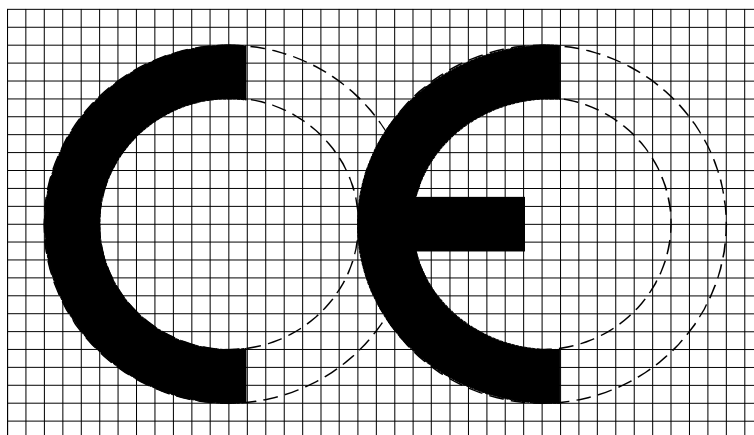
---

¹¹⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 września 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. poz. 1329). Odnośnik ten dotyczy również art. 67–70.

Załącznik**Wzór Oznakowania CE**

Oznakowanie CE składa się z liter o poniższych kształtach:

Jeżeli oznakowanie CE jest zmniejszane lub powiększane, należy zachować proporcje podane na rysunku.

Różne elementy oznakowania CE powinny z zasady mieć tę samą wysokość, która nie powinna być mniejsza niż 5 mm.